

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrot in milosti frančiškanskega komisarijata.—
Naročnina \$3.00, z u n a j
Združenih držav \$3.50.

Za naročnike in dobrotnike se bere vsaki mesec sv. maša.

December, 1929.

Z Bogom in Marijo za narod!

21. letnik.

Zlati jubilej velikega papeža.

Ogromna družina vseh pravovernih kristjanov se pripravlja na zlati jubilej skupnega Očeta v tem izrednem svetem letu s srčno radostjo tekmujoča med seboj, kako bi izkazala svojo hvaležnost papežu, ki ga občuduje in časti ne samo vsak verni kristjan, ampak se mu v občudovanju ves svet spoštljivo klanja. Za zlati jubilej je ta velika katoliška družina sklenila darovati skupnemu Očetu duhovni cvetlični šopek svetih obhajil, molitev in dobrih del. Premnogi z vsega kat. sveta so se že in se še bodo poklonili osebno svetemu Očetu v tem letu in se udeležili svetoletnega odpustka. Na zlati maši papeževi bosta navzoča tudi oba presvetla slovenska škofa, dr. Jeglič in dr. Karlin, s skupino Slovencev. Po naročilu eminence kardinala Mundeleina bodo prejeli šolarji vseh naših župnijskih šol sveto obhajilo na dan zlate maše vrhovnega poglavarja in sicer zadnji petek pred Božičem, na kateri dan se bodo sveti Oče sami pripravljali z duhovnimi vajami od 8. do 14. decembra. Odrašeni bi naj prejeli sveto obhajilo v nedeljo, dne 22. decembra. Z duhovnim šopkom so pa združili verniki chicaške škofije tudi svoje darove, ki jih je skupno poslal kardinal Mundelein za zlati jubilej svetemu Očetu.

Veliki papež Pij XI. je v svojem jubilejnem letu dosegel spravo med Vatikanom in Italijo. To se je zgodilo dne 11. februarja. Sedanji veliki papež pa poleg vseh svojih obilnih skrbi tudi najbolj dela za zedinjenje Slovanov s katoliško cerkvijo. Pridružimo se njegovemu prizadevanju zlasti mi Slovenci in molimo z njim k sveti Mali Tereziji D. J., da bi Bog kmalu privedel vse Slované k spoznanju edine prave katoliške cerkve.

Molimo pa tudi za našega papeža Pija XI. ob njegovem zlatomašniškem jubileju. Naj ga Gospod Bog ohranjuje, oživlja in osrečuje na zemlji in naj ga ne da v roke njegovih sovražnikov!

P. Ben.

SV. OČE PAPEŽ PIJ XI. — ZLATOMAŠNIK.

Mesečni pridigar.

Rev. J. Smoley.

PRVA ADVENTNA NEDELJA.

Dies inae, dies illa, moli cerkev v sekvenci pri črnih mašah. Dies illa — "oni dan," to bo poslednji dan. Ta dan bo predvsem dan **slave božjega Sina**. Na svetu je bil Jezus Kristus zasramovan, zaničevan, preganjan. Oni dan bo drugače. Vse človeštvo bo padlo pred njim v trepetanju na kolena in ga častilo. "Oni dan" bo Bog Oče takorekoč stopil v ozadje, vse bo slavilo le Jezusa Kristusa. V življenju Ga niso hoteli pripoznati kot Gospoda, ker je prišel v človeški podobi: med svoje je prišel, pa Ga niso sprejeli. "Oni dan" bo pa prišel v slavi, da bo sodil. Bog Oče mu bo izročil vso sodbo. Prenehala bo nepokorščina, vsi narodi bodo priznali njegovo vlado.

Oni dan bo dan **opravičenja za Kristusa in njegovo cerkev**. Koliko ljudi se je pohujševalo nad Kristusom: Kako različno sodi današnji svet o njegovi osebi, o učlovečenju, o njegovem trpljenju in smrti, njegovem nauku, njegovi cerkvi! Kakšna bogokletja, kakšne zmote! Takrat pa bo zasijala resnica, kakor zažari solnce iz temnih oblakov: To je moj ljubi Sin, nad katerim imam dopadajenje! Zažarela bo resnica: Moje besede ne bodo prešle! Zažarelo bo božanstvo katoliške cerkve kakor edino prave cerkve. Onemelo bo brezverstvo, onemeli dvomi in posmehovanja, zaničevanja. — Oni dan bo dan božje Previdnosti. Mi ne razumemo božjih potov in misli (Rim. 11, 13). Ljudje ne razumejo, kar se godi in pogosto sodijo: Kako more Bog to gledati? Godrnjajo: Čemu pripusti Bog tako preganjati svojo cerkev, zakaj pripusti, da se zlobnežem godi dobro? Oni dan bodo vse te uganke pojasnjene; zasvetila bo moč in modrost božja. Nebo in zemlja bosta vzkliknila: Vse je dobro storil! Sedaj vidimo, kako nas je ljubil, ko nam je pošiljal križe in trpljenja!

Oni dan bo dan dokončanja. Vse, kar je greh ali hudič, človek in svet skazil, pride do svojega konca, pride v stanje, kakoršno je Bog hotel imeti (Rim. 20, 22). Hudič bo prišel ob svojo moč; greh in krivičnost se ne bosta več mogla polastiti duše. Nastalo bo pravo spoznavanje Boga. Ecce nova facio omnia, glej, vse bom obnovil! Nastopila bo pravičnost in gospodstvo božje (Jan. 5, 28, 29).

Kako bomo mi obstali oni dan? Bo li za nas dan božje jeze, ali dan našega opravičenja? Treba se je pripraviti za oni dan (11. Pet. 3, 14). Glejte, Gospod bo prišel. Za pravične bo prišel kot milostljiv sodnik in nastopil bo zanje dan večnega trpljenja, čna svetloba. Za grešnike bo pa prišel kot pravičen

sodnik in nastopil bo zanje dan večnega trpljenja, večnih muk. Zato pa čujmo in molimo!

DRUGA ADVENTNA NEDELJA.

S svojim ostrim življenjem, polnim samozatajevanja in premagovanja, nam daje sv. Janez zgled zmernosti. Katekizem nas uči, da je zmernost čednost, s katero krotimo vse nedoovljene želje in nagnjenja, čednost, da i dovoljene stvari le zmerno uživamo. Kristus sam nas uči: "Kdor hoče priti za menoj, naj vzame svoj križ na se in hodi za menoj!" K zmernosti nas opominja sv. Peter: "Prosim vas, da se zdržite telesnih poželjenj, ki se bojujejo proti duši."

Sv. Bernard imenuje zmernost učiteljico npravnosti, rediteljico, vodnico, kraljico čednosti, ker vzdržuje red. Zato hodimo po stopinjah adventnega zgleda sv. Janeza Krstnika! Bodimo zmerni v uživanju jedi in pijače in to tudi takrat, ko nas roka božja bogato obdaruje. Zmerno uživajmo veselje tega sveta. Nezumno uživanje bogatih dobičkov rodi slepo trdosrčnost, da človek le prerad pozabi na bodočnost, da se vse njegovo hrepenenje osredotoča le okoli mamona.

Taka setev je slaba setev, ki nikoli ne obrodi dobre žetve. Ljudje stiskajo, odirajo, sleparijo drug drugega, se izkoriščajo, le da bi mogli več uživati.

Skrbite, stariši, da bo vaša deca živela zmerno. Bodite jim pravi Janezi, zgledi zmernosti; učite jih, kakor Janez s svojim zgledom. Ne bodite trst, katerega maje veter semtertja, ampak junaki zatajevanja in premagovanja.

PRAZNIK BREZMADEŽNEGA SPOČETJA.

Dante pride v svojem spevu "Raj" v nebesa in zre množice svetnikov, ki se radujejo v nebeški slavi. Ni nikake razlike med raznimi stanovi; minule so vsakovrstne prednosti; tu veljajo le dobra dela. Starec, ki ga vodi po bivališču blaženih, ga pelje k mestu, kjer sedi na prestolu Brezmadežna. Ob njenih nogah sedi v spokorni obleki pramati Eva. Starec, kažoč na ti dve ženi, pravi: "Ta, ki sedi ob nogah, je človeštvu zadala rano; ta pa, ki jo dviga k sebi, je rano zopet zacelila." Eva — mati greha; Brezmadežna — blagoslov in ponos človeštva! Brezmadežno nam stavi sv. Cerkev danes pred oči kot vzor čistosti.

Marija je bila prosta izvirnega greha takoj v svojem spočetju. Nam je bil ta madež izbrisan pri sv. krstu. Vprašajmo se sedaj, smo li ohranili brez-

madežno čednost, ki smo jo prejeli pri sv. krstu. Ali skrbimo za njo iz ljubezni do Boga, ki nas je vstvaril, iz ljubezni do Jezusa, ki je prelił svojo kri za čistost naše duše, iz ljubezni do sv. Duha, ki je našo dušo pri sv. krstu posvetil in iz ljubezni do sebe kajti če izgubimo dušo, smo izgubili vse. Skrbite za to krepost iz ljubezni do Brezmadežne, ki ničesar ne ljubi bolj kot čisto dušo. Hudi sovražniki se b - jujejo zoper nas: telo, svet, hudič. Imamo pa milost božjo, in ta nas krepča v našem boju. Imamo kraljico nebes, h kateri se lahko zatekamo; ona nas ne bo zapustila.

Marija pa ni ohranila samo čistosti, ampak ohranila je tudi vero, neomadeževano do smrti. Mi smo pri sv. krstu po besedah naših botrov, pri sv. birni pa z lastnimi besedami in z lastnim srcem slovesno obljubili, da hočemo hoditi po poti, ki nam jo kaže Kristusova vera. Vprašajmo sedaj svojo vest, smo li dosedaj hodili po poti, ki je edino zvelčavna?

Marija je ohranila čistost in vero, neomadeževano do smrti, zato je sedaj v nebesih naša najmočnejša priprošnjica. Kakor otroci k materi, tako se zatekajmo mi k Mariji!

TRETJA ADVENTNA NEDELJA.

Med svojimi revnimi brati je stal egiptovski Ježef — pa ti ga niso spoznali. Ni jim moglo priti na misel, da bi bil ta, ki so ga prodali v sužnost, postal tako velik, mogočen gospod. Lahko jim je bilo odpustiti, ker ga niso spoznali. Med svojimi brati je stal tudi Kristus pa ti ga niso spoznali ker je bil tako ponižan. Ko bi ga bili spoznali, bi ga ne bili križali. Se more li to odpustiti? Nikoli. Ko bi ne bil prišel in jim govoril, bi ne imeli greha. Ko bi ne bil delal med njimi čudežev, ki jih nikdo ni mogel storiti, bi ne imeli greha (Mat. 2, 41).

Te besede govori Kristus tudi k nam. Stoji med nami kot visoka gora, iz katere priteka studenec življenja. Kdor je žejen, naj pride k meni . . . In kakor človek, stoječ v nižini, ne vidi vrha gore, tako ne vidi človek, ki je zatopljen v ta svet, Kristusa, ne vidi njegovih oblažujočih milosti. On stoji med nami tudi kot srce med telesnimi udi, da bi podelil svoje milosti vsem. Jaz sem z vami, čemu se bojite, maloverni? V njem živimo in smo! Kdor se je z grehom odtrgal od Kristusa, tisti umira. Kristus stoji nadalje med nami kot prijatelj: Kjer sta dva ali trije zbrani v mojem imenu, sem jaz sredi med njimi. Stoji pa tudi kot pastir med svojimi ovčami; kdor se je odtrgal od njegove cerkve, se je odtrgal od njega. Kristus stoji med nami kot nebeški Jožef in nam podaja hrano v sv. Rešnjem Telesu. Stoji nadalje luč v temi, kot dasi je mnogim tema ljubša ko luč, ker se boje, da bi ljudje videli njihova hudobna dela. Zavrgli so vero, da bi jih tako vest pustila v miru. Kakor sejavec je prišel Gospod med ljudi,

kot gospod žetve bo zopet prišel, da bo ločil plevel od pšenice.

Spoznajmo Kristusa, da bo tudi On nas spoznal in bomo mogli z njim živeti tudi po smrti.

ČETRТА ADVENTNA NEDELJA.

Sv. Gregor pravi: Greh ima glas, in sicer silen glas, toda ne, da bi Boga hvalil, ampak da kliče in pozivlja božjo pravičnost h kaznovanju. "Krik njihove zlobe je prišel k meni," pravi Gospod o Niničanih. O Sodomi beremo v prvi Mojzesovi knjigi 18, 20: Greh je krik, ki se oglašja pri grešnikih, pri drugih ljudeh in pri Bogu.

1. Bog se oglašja grešniku le z nekaterimi besedami, in znane so besede, ki jih je govoril Kajnu: Kaj si storil? Oglašja se pa tudi vest povsod brez prenehanja. In te besede jemljejo grešniku mir. Mnogokrat se oglašajo s tako silo, da se zdi človeku smrt lažja kakor ta očitánja. Ta glas je krut sodnik. Kolikokrat se javi zločinec sam sodnji, da bi se tako znebil teh očitánj. Glas vesti se ne da pregnati niti v najveselejši družbi. Veselice so le mala kapljica medu v morju grenkosti, ki jo povzroča v duši greh. Srečen, kdor tega glasu ne presliši; njega bo vzdramil iz greha.

2. Greh pride enkrat na dan in povzroči sramoto. Tudi David je skušal prikriti svoj greh. Pa pride k njemu prerok in mu reče: "Tajno si grešil, toda tvojo sramoto privedem jaz na svetlo; tvoj greh bom oznanil celi zemlji." Grešnikovo srce je kakor odprt grob, v katerem leži človek — grešnik bo mrlič. Iz tega groba izhaja silen smrad . . . Zakaj govorijo ljudje tako slabo o tebi, zakaj te vsi zaničujejo? Zato, ker so tvoji grehi znani. In če ne bodo znani tu na svetu, zvedeli jih bodo pri sodbi božji . . .

3. Greh kliče k Bogu za maščevanje. Bog je sicer potrpečljiv, bo prisiljen vsled svoje pravičnosti kaznovati greh prej ali slej. Celi narodi, cele države morajo trpeti za grehe. S čemur je kdo grešil, s tem bo kaznovan.

Ne moreš li najti glasu, ki bi Boga potolažil in pregnal očitánja iz svoje duše? S pokornim Davidom kliče: "Miserere mei, Domine, usmili se me, o Gospod! Z izgubljenim sinom vzdihni: "Oče, grešil sem pred teboj!" Tako vzdihni pri sv. spovedi! Ko bi sami sebe sodili, bi ne bili sojeni. In Kristus bo rad prišel k tebi, poln usmiljenja kot dober prijatelj. Povrnili ti bo mir, kakor so ga obljubljali angeli vsem ljudem, ki so dobre volje.

BOŽIČNI PRAZNIK.

Komu danes ne bije srce hitreje? Saj je Božič praznik ljubezni. Ta dan nas vse spominja na neskončno božjo ljubezen, radi katere je prišel božji

Zveličar na svet. Večjega dokaza za svojo ljubezen nam pač ni mogel dati. Tudi mi mu moramo prinesiti svojo ljubezen v dar. **Ves, kar vidimo, nas opominja k ljubezni.**

V jaslicah vidimo **neznatno dete**. Vsemogočni Bog, ki je ustvaril vesoljni svet iz nič, ki vzdržuje in ohranja ta svet, počiva v jaslicah kot dete, brez vsake moči, neznatno kot vsako človeško dete. Zakaj to? Ljubezen je, ki ga je pripeljala iz nebes, da je vzel človeško podobo nase, da bi bil tudi na zunaj videti kot človek. O, nerazumljiv čudež božje ljubezni!

2. V jaslicah vidimo **ubogo dete**. Kraljev sin leži v jaslicah, prihaja iz kraljevskega Davidovega rodu. Toda, kako revno je vse! Ni ga sprejela kaka krasna palača, reven, ubožen hlev je njegovo bivališče! Nikak prestol ni pripravljen za njega. Revni ljudje kleče pred njim, neme, brezumne živali ga ogrevajo. Zakaj vse to? Ni li to čudovita ljubezen, ki ga je nagnila, da je bil videti reven in ubog, da bi se mi ne bali priti k njemu?

3. Pred nami vidimo **trpeče dete**. Kako trepeče v mrazu, v mrzli zimski noči! Kako kapljajo solze iz njegovih oči, kako trepeče njegovo srce! Toda, saj ni samo telesna bol; je tudi bol duše, ki zre v bodočnost in vidi, koliko trpljenja ga čaka v njegovem življenju! Toda vse je vzel nase, meni in vam na ljubo. Kako velik čudež božje ljubezni!

Pred Teboj, poklekne, božje Dete. Ljubiti Te hočemo iz celega srca sedaj in na vekov veke.

NEDELJA PO BOŽIČU.

Božični praznik je pravi družinski praznik. V najbolj revni kočici postavljajo jaslice, postavljajo tudi božično drevesce. Kako žare oči otrok; polno radosti je srce starišev. Zdi se, kakor da so prišli nebeški krilateci v družino in utrdili vez ljubezni med

stariši in otroci, vez ljubezni med zakonskimi. To je seveda le tam, kjer slavi družina Božič v krščanskem duhu. In spomin na tak Božič se vtisne globoko v srce otrok in starišev. —

Krščanska družina je pravi — Betlehem. Na mestu varuha sv. Jožefa in Device Marije sta krščanski oče, krščanska mati. Bog pošilja v družino ne samo enega, marveč več otrok. Od Boga so. Od sv. krsta so jih prinesli botri čiste, kakor otroke božje. Stariši imajo sedaj dolžnost, da ohranijo otrokom obleko nedolžnosti neomadeževano do sodnjega stola božjega. Iz neba — za nebo! Oče in mati morata skrbeti, da sta podobna sv. Jožefu in Devici Mariji. Hvaležno sta onadva sprejela v revnem betlehenskem hlevu Božje Dete. S hvaležnostjo jih sprejemajte tudi vi, krščanski stariši: spominjajte se Gospodovih besed: "Kdor sprejme koga teh malih, mene sprejme." Pri jaslicah sta Jožef in Marija obljubila, da bosta skrbela za njega, da ga bosta varovala, da mu bosta oče in mati. In veste, da sta obljubo držala. Kako skrbna sta bila na begu v Egipt! Pri božičnih jaslicah, pri božičnem drevescu ponovite vi, stariši, obljubo, da povedete svoje otroke k Njemu, ki je rekel: "Pustite male k meni priti!" Pri božičnem drevescu, pri jaslicah si vtisnite globoko v srce, da morajo vaši otroci ko božje Dete rasti v modrosti in milosti pri Bogu in pri ljudeh. Če boste tako v družini o Božiču slavili Boga na višavah, ki je v vaše varstvo izročil otroke, pa bo božični praznik za vas praznik milosti in blagoslova. Prinesel bo v vašo družino mir, pokoj in radost.

O ko bi mogli angeli varuhi o Božiču prepevati nad vsako krščansko družino, kakor so prepevali nad betlehenskimi livadami! Toda nad marsikatero družino morajo jokati. Vidi jo nevarnost, ki grozi nič slutečim otrokom; vidi jo **Heroda**, ki pošilja svoje morilce, da bi pomorili nedolžne otroške duše. Taka Heroda sta pogosto — oče in mati sama! Morita duše svojih lastnih otrok s slabim zgledom; ne molita, ne hodita v cerkev, zanemarjata sprejem zakramentov, prepirata se in preklinjata drug drugega dan za dnevom; skrbita samo za ta svet, za zveličanje duše se pa ne brigata. Otroške duše bo rešila in zveličala edinole krščanska vzgoja. Kjer otroci ne ljubijo in časte Boga, ne bodo ljubili in spoštovali njegovih namestnikov, starišev. Herodje — morilci so pogosto sorodniki in posli v hiši. Grešni pogovori, prepiri pripravijo otroka ob nedolžnost. Herod — morilec je pogosto družba, v kateri se nahajajo otroci. Stariši, čujte nad otroci doma in zunaj doma! Vstani in beži, tako govorite k otrokom z angelom varuhom, kadar te hoče Herod pokončati. Varujte svoje otroke kot punčico svojega očesa!

In da bodo krščanske dužine prejele milost od Boga, da bodo resničen Betlehem, naj vsi člani družine povabijo na obisk nebeško Dete z vrednim sprejemom sv. obhajila!

M. Elizabeta, O. S. U.:

Brezmadežni.

Brezmadežna!

Ti moja si najslajša misel
ob prvem svitu zlate zore,
ti moje duše tiha sreča,
ko solnce pozlati iztočne gore.
Vsa duša poje tebi, čista, sveta,
ave, ave, brez madeža spočeta.

Brezmadežna!

Med delom moje razvedrilo,
v trpljenju si uteha moja,
v vročini moje si hladilo,
kraljevo solnce mi je slika tvoja.

Brezmadežna!

Ko noč prižiga zvezde zlate
spomine lepe duša snuje,
spomine na milino tvojo,
lepote tvoje se srce raduje.

Alojzij Brecljnik:

Sveta noč.

Žari nebo . . .

Svetlo, svetlo

je v hlevcu tam,
kjer v božji hram
se skalnata votlina
nocoj je spremenila.

O moj Bog,

vse okrog

tako tesno

in preprosto:

Kar v jasli položeno

je Dete razsvetljeno.

Deva pa

srečna vsa

strmi, strmi,

ker se ji zdi,

da božji Sin učiti hoče,

kar svet spoznati noče:

"Zemlja ta

ah, solza

dolina — vsem

je nam ljudem.

In rajski vrt

bo le zaprt:

meč angela goreči

vstop brani naši sreči."

"Čast Bogu

Večnemu,"

angelci pojo

sladko, sladko.

V nebeški raj,

v prelep sijaj

nas Dete bo peljalo,

nam mir in sečo dalo . . .

P. Evstahij, O. F. M.:

Božično.

(Pri cerkvenih molitvah pred polnočno
sv. mašo.)

Jezuščku pesem zapoj,

Cerkev — nevesta, nocoj!

Drage so tvoje daritve,

mile so tvoje molitve,

v duhu okušaš nebo,

v srcu je nežno — sladko . . .

— Kristus nam rojen je,

pridite molit . . . !

Svete skrivnosti spomin:

Dete — Najvišjega Sin!

Božji Otrok in človeški,

naš in obenem nebeški,

Močni, vesoljstva Zaklad,

tebi in meni je brat!

— Kristus nam rojen je,

pridite molit — !

Nič se, o duša, ne boj!

Veruj, zaupaj nocoj!

On, ki zveličati more,

dal ti bo jasne prostore

srečnih kraljevskih višin,

blagor božanskih globin . . .

— Kristus nam rojen je,

pridite molit — — !

Za Božič

Po P. Bl. priredil P. H.

ILO je dan pred božičem l. 189 . . Sonce se je za ta dan poslavljalo in je obsejalo samo še vrhove gora. Mrak je počasi legal na vas D.; z vseh strani se je čulo praznično zvonjenje, ki je naznanjalo visoki božični praznik, naznajalo ljudem in deželi mir, ki ga zamore svetu prinesli samo božji Zveličar.

Zvončki se čujejo; kmalu se prikažejo krasne sani, v katere sta vprežena dva čila vranca. Pred kočo drvarja Dolinarja se sani ustavijo, mlada dama pa skoči doli in se poda v kočo.

“Dober večer, Dolinarica, kako je z vami?”

“Oh, milostna gospa, pri nas je vse v neredu; ravno snažim sobo za jutrajšnji praznik, oprostite toraj! Marija, hitro prinesi milostni gospej stol. — Vprašate me, kako mi je? Vse bi bilo prav, lahko bi bili srečni, ampak Andrej, Andrej!” In solze oblijejo ženo.

“Kaj je z Andrejem, ali ni pošten človek?”

“Bil je pošten in marljiv; ali pol leta sem, odkar so prišli tuji drvarji, se je popolnoma spremenil. Molim in molim, vsako soboto darujem Materi božji eno svečo; toda zdi se, da je zmirom slabše. Prej alkohola niti pokusil ni, zdaj pa ima steklenico vedno pri sebi. Prej sva za vsak velik praznik skupaj prejemale svete zakramente in zdaj? Niti danes ni šel. Kaj mi je početi z mojimi malimi otročiči? Prej je bilo vedno kaj denarja pri hiši, danes najmanj 200 dinarjev dolga. Vsega je kriv tisti Jurij. Ljudje pravijo, da je socialdemokrat, in o mojem možu tudi govorijo nekaj tacega. Saj ne vem, kaki ljudje so to, ampak zdi se mi, da ne dosti prida.”

“Žal mi je, mati, da je tako prišlo; povedala bom možu, morda more on kaj storiti.”

“Nikar, milostna gospa, ne bo nič pomagalo. Poprej je imel Andrej veliko spoštovanje do milostnega gospoda grofa, zdaj pa samo zabavlja. Pomislite, kako se je včeraj izrazil. ‘Bogatini srkajo našo kri, potem se pa še ponašajo s človekoljubnostjo, če komu toliko dajo, da gladu ne pogine.’ In ko nega in danes bogatini dostikrat zavidajo za našo sem mu rekla, da bogastvo ne naredi človeka srečnega, tedaj je pa norel in klel: ‘Kaj sreča, te jaz ne potrebujem, denarja hočem, ker denar je sreča. Naj le bogatini z nami menjajo, boš videla kisle obraze.’ Nato je zaloputnil vrata, da so se otroci stresli in zajokali. Mož pa je šel z Jurijem pit. Jurij in žganje sta kriva vse nesreče. Andrej ima dobro srce, ni hudoben, ampak družba ga bo pokončala.”

“Ljuba žena, neka misel mi je šinila v glavo. Jutri pošljite moža in otroke k nam v grad; imamo božično drevo. Povejte možu, da ga lepo povabim; vi tako radi malega ne morete priti.

“Dobra gospa, kako ste plemeniti! — Ali skrbim, da mož v svoji trmi ne bo hotel priti.”

“Storite, kar morete, upam, da se bo udal.”

“Z Bogom, milostna gospa!” — In sani švignejo izpred koč.

* * *

Silno se je Dolinarica trudila, da je moža prepovabila, nazadnje se je vendarle dal omehčati. Drugi dan vzame otroke s seboj in se poda v grad. Med potjo mrmra sam v sebe: “Nerad grem, to je zame pravi križev pot; toda službo, ki mu jo je Jurij v mestu preskrbel, zamorem nastopiti šele o velikinoči. Lahko se zgodi, da me grajščak, če stvar izve, zapodi sredi zime iz tega brloga. Grem, toda nikogar ne pogledam.

Strežaj pelje prišlece v veliko dvorano. Sto in sto svečk gori na božičnem drevesu, v čigar znožju se nahajajo lepe jaslice. Vrata se odpro in v dvorano vstopi grof in z njim grofinja, ki pelje na vozičku pred seboj svojega sina. Andrej stoji pri oknu in gleda v belo pokrajino. Dela se, da mu vse to nič mar, vendar iz radovednosti pogleda na prišlece s sovražnim očesom.

Iz bližnje dvorane se čuje pesem: “Sveta noč.” — Veselje in božična radost sije vsem z lica. — Nato jame grofinja razdeljevati božična darila. Otroci so se veselja smejali, le Andrej je ostal pri tem nem. Toda, četudi se ni hotel veseliti, mu je vendar okoli vedno uhajalo k zabavi. Razne misli so se mu začele poditi po glavi: Jeli to tisti grofič, ki je poleti skakal po gozdu kakor srna? Oj, kako ga je zdelala bolezen! — Ta trenotek steče Andrejev sinko k grofiču in pravi: “Poglej, Franjo, kakšno puško mi je prineslo božje Dete! Poskusi ustreliti!” — Grofič se hoče smejati, pa ne more; poteze na licu razodevajo bolečine. Hotel je prijeti za igračo, a roka mu je omahnila. — Oče Andrej gleda ta prizor; smili se mu grofič, sočutje ima s stariši. Z ne kako zadovoljnostjo se ozira na svoje brhke otroke, na kočico v dolini in nič več ne zavida grofovskemu družini. Pri njem so vsi otroci rdeči in zdravi, tukaj pa je edini sin močno bolan. Morda pa ima vendar moja žena prav?

V tem trenotku čuti Andrej mehko roko grofinje na svoji rami. Grofinja ga je opazovala in njegove misli uganila. “Vesele božične praznike, ljubi

Andrej! Poglejte svoje otroke, kako se veselijo! In moj sin? — Andrej, dovolite mi samo eno vprašanje: "Ali bi hoteli z nami menjati? Svojo srečo zamenjati z našo?" — In milo-otožno mu pogleda v obraz. Mrz pretrese celo telo Andrejevo, ki pravi: "Od tega trenutka bom drugi človek, ki hoče vso srečo iskati v svoji družini ter v svoji četudi borni koči."

Grof je pazno motril ta prizor in hvaležno namignil ženi in Andreju. Še enkrat se oglasi božična pesem: Tiha noč, blažena noč! Nato se Andrej u-ljudno zahvali za povabilo in darove in se prav srčno poslovil. Še srčnejši pa je bil doma sprejem. Drugo jutro je Andrej klečal pri obhajilni mizi. Mir ljudem na zemlji! Mir in sreča se zopet naselita v drvarjevi koči.

Uresničene sanje.

Reinhold, — Rev. Blanko.

(Dalje.)

III.

ČE od veselja ni vedel, kaj bi počel. Mo-žje, posebno premožni kmetiški gospo-darji so bili in so še v zadevah srca kaj čudni ljudje. Kadar je šlo za njih last-no kožo, tedaj so bili glede svoje izbire nepopustljivi in trmasti nasproti svojim starišem, ki so jim dostikrat pametno svetovali. Kadar pa pride srčna zadeva otrok, posebno deklet, vzamejo celo stvar bolj s kupčijskega stališča, srce je pa postranska stvar. Se bo že navadila. Ako pa postane stvar le prekočljiva, tedaj šele mora priti žena na pomoč in s svojo zgovornostjo in materin-sko ljubeznijo nadomestiti to, kar manjka očetovi strogosti in trmoglavosti. Tako je bilo tudi v na-šem slučaju.

Ko je žena pismo prebrala, ni bila niti od daleč tako vesela, kakor je želel mož. S skoraj zaničljivi-m nasmehom pravi: "Radi mene lahko pride; Ro-žici pustim v tem življenjskem vprašanju popolno prostost; vem pa že sedaj, da iz te moke ne bo kruha."

Ta krepka in jasna beseda je častilakomnega moža silno razjezila.

"Kaj?! Noče?" kričal je. "Ona mora! Razu-meš, jaz to hočem! Bomo videli, kdo je gospodar v hiši!"

"Rožici ne bom odgovarjala," reče žena mirno, "ali zdi se mi, da ima svoje vzroke, zakaj ne bo pri-volila."

"Vzroke? Kakšni vzroki? — Pokorščina do starišev je prva dolžnost otrok. Saj vem, da ji tiči ta bedasti Ivan v glavi. Pokazal mu bom vrata ta-ko, da ne bo imel nikdar več veselja priti! Le za-nesi se!"

"Mož, tega pa ne boš storil! Misli na Mirkota; njegov najboljši varuh in prijatelj je. Sicer pa, ako bo ostala Rožica tako pobožna in zvesta, tudi Ivana ne bo vzela."

Zadnje besede je žena govorila z ostrim nagla-som, da je njen mož dobro spoznal, da imajo pose-ben pomen, katerega on ne razume.

Po teh besedah je zapustila sobo brez nadaljne-ga pojasnila, ki ga on tudi zahteval ni. Svoj načrt pa mora izvesti, naj ga stane karkoli hoče.

Zidal je na Rožičin odgovor in na njeno otroško pokorščino. Se bo li upala zoperstaviti njegovi za-povedi? Ne! Le predobro pozna četrto božjo za-poved. Tega se pa ni spomnil, da stariši hočejo v svoji duševni slepoti dostikrat tudi zlorabiti svoje pravice, da je v takih slučajih pokorščina do stari-šev v nasprotju s pokorščino do Boga in jih otroci niso dolžni ubogati. Čez nekoliko trenutkov je že napravil svoj načrt, katerega je začel takoj izvrše-vati.

Takoj je velel napreči in se je odpeljal v bližnje mesto. Tamkaj je naročil zaročna naznanila, ki morajo biti gotova do sv. večera. Odpisal je nada-lje stotniku, da je v njegovi hiši vedno dobrodošel in da ga bo na dan pred božičem čakal v mestu na kolodvoru.

Ivan! Ivan! Tvoji Rožici trda prede. Tvojo Ro-žico hoče oglodati črv. Varuj jo, predno ovne in razpade!

Ivan je živel in neumorno delal v tistem upanju, da bo Roža kmalu njegova nevesta. Prihodnjo po-mlad bo promoviran za zdravnika, potem bo pa pri-šel in si v tihi vasi zagotovil bodočo srečo. A neki notranji nemir ga je neprestano vznemirjal. Sam ni vedel zakaj. Na Božič so vendar vsi ljudje srečni, na božični večer naj tudi njego osreči Rožica s svo-jim sramežljivim: "da". Tako je bil zamišljen v te misli, da mu niti na misel ni prišlo, da bi moglo biti kako drugače. Kako neki? — Rožica ga ljubi, tega si je svest in to je dovolj. Njeni stariši ga imajo ra-di, kakor svojega lastnega sina. Česa želi še več? — Ne, ne, tako mora biti!

In vendar, — kako drugače je prišlo!

IV.

Sveti večer je. Mrzel veter brije. Sonce ni moglo prodreti goste megle. V Ivanovem srcu je pa sijalo gorko sonce, vstajala je topla pomlad. Saj je hitel na krilih brzovlaka svoji sreči nasproti. Gledal je skozi okno. Zunaj je pokrival mrzli sneg polja in livade, ki so mu vzbujale prijetne spomine na preteklost. Sveti večer je danes; najlepši večer otročjih let. Koliko lepih želja se vzbudi, koliko obljub napravi marsikatero verno dete tega dne, da bi se božično Detece tem ljubeznivejše ozrlo nanj in

Ivan je stopal za njima brez vsake zle slutnje. Ko se je Mirkotov oče umaknil, da bi stopil stotnik na voz, so se srečale njune oči in Ivan ga je spoznal. Veselo stopi k njemu, da ga pozdravi, ali pogled v njegov osuplo-jezni obraz ga je prestrašil. Toda prevejani mož se je hitro zavedel in premagal svojo jezo, prijazno-sarkastično se smehljaje, kakor da bi mu hotel povedati, da mu bo že posvetil, da ga bo prešlo veselje zopet priti, mu reče:

“Dobrodošli, gospod Ivan! K meni na obisk? Kako me to veseli! Prosim, kar vstopite. Danes

Božji nam je

rojen Sin . . .

prineslo mu čim več darov. Kako se ta dan blišče božična drevesca, s kolikim veseljem, s koliko srečo zre dete na lepe darove, ki so razvrščeni pod njim. Kako je bil tedaj srečen in blažen tudi!

In današnji večer? Sveti večer je. In na ta sveti večer si hoče pod božičnim drevescem odtrgati najlepši cvet, po katerem že toliko let hrepeni. Gotovo ga je krasila Rožica, gotovo je njeno srce pri tem v sladki slutnji prepevalo: “Tiha noč, blažena noč.”

Vlak obstane. Na postaji je. Razun njega izstopi iz vlaka tudi stotnik pl. D. Mirkotov oče ga sprejme z veseljem in ponosno stopa ob njegovi strani k vozu, ki je stal pred kolodvorom.

imam še drug obisk. To bo veselja!”

Po kratki medsebojni predstavi, je nastopilo mučno molčanje.

Ivanu so drvele čudne misli po glavi. Kaj vendar hoče ta častnik v tej vasici in ravno v hiši, kjer kraljuje Rožica? — Kaj je morda njegov tekmeč? — Nemogoče! Pri sami misli že vztrepeta.

Stotnik je molčal, tudi oče je bil preveč iznenađen, da bi mogel takoj začeti. Slednjič se mu zdi, da je zadel v črno in začne:

“No, gospod Ivan, kako pa kaj študiranje?”

“Hvala, kmalu ga bo konec.”

“Kdaj pa mislite promovirati?”

"Maja ali junija meseca prihodnje leto, mislim, da bo izpadlo dobro."

Me bo veselilo. Potem vas vidimo danes gotovo poslednjikrat. Učeni doktor se gotovo ne bo več zmenil za našo ubogo vasico."

Nekoliko razočaran pogleda Ivan v njegov obraz. Ali je to šala, ali zasmeh? — A ničesar ni mogel odkriti, njegov obraz je bil poln šegavosti. Stotnik je bil gotovo nedolžen; saj se je samo zadovoljno smejal tej šali svojega bodočega tasta. Zaradi tega je tudi Ivan mislil, da je to le preprosta šala in je veselo odgovoril:

"Kakor se vzame, gospod. Ako se mi današnji obisk ponesreči, potem doktorja gotovo nikdar več ne boste videli v tej vasi. Upam pa, da bom ravno v tej vasi in v vaši hiši našel srečo in veselje za celo svoje življenje."

"Zdaj sem pa vendarle radoveden; toraj nekaj zahrbtnega?"

"To ravno ne in za vas gotovo nič novega."

Da mu to res ni bilo nič novega, izkazalo se je takoj. Par trenutkov je gledal Ivana pomilovalno-prevzetno, segel je v žep in prinesel iz njega zaročno naznanilo ter mu ga izročil.

Ivan je radovedno pogledal na listek. Kri mu je zastala. Bled se je naslonil nazaj, mislil je, da sanja. Toda hitro se zave. Še enkrat pogleda na listek in vidi jasno, da je naznanilo zaroke Rožice s stotnikom pl. D.

"In Rožica je dovolila?" vpraša razočaran.

"Seveda," je bil trd odgovor, "bo morala!"

Toda Ivan je slišal samo prvo besedo. Tresoč se po celem telesu od razburjenja, sramu in jeze, je zaklical vzniku, da naj voz ustavi, kar se je na gospodarjevo povelje kaj hitro zgodilo. Ivan je izstopil.

Vrata so se zaprla in voz je oddrčal dalje. Ivan se je naslonil na bližnje drevo, ki je stalo ob cesti. Kri mu je burno vrelo po žilah, srce mu je tolklo kakor kovaško kladivo. Ničesar ni razumel, ničesar se zavedal, brezizrazno je zrl za vozom, ki je odnesel s seboj njegovo srce, ter ga pokril s sramoto. Bilo mu je, kakor da bi bil padel iz neba.

Slednjič se je nekoliko zavedel in hotel je dalje proti vasi, ali naenkrat obstane, se obrne in z odločnimi koraki koraka proti postaji nazaj.

Kaj naj vendar še išče v vasi? — Rožico? — Ne, stokrat ne! Ali more sedaj kaj dobrega misliti o njej? In vendar ta sladka, dobra, nežna Rožica. O, vsaka roža ima trnje. —

Kam pa sedaj? V mesto, v svojo prazno sobico tam pod streho? Tam naj praznuje sveti večer sam z raztrganim, globoko ranjenim srcem? —

K materi! K dobri mami! — zakričalo mu je srce in srčnih bolečin polno dete se ukloni. Domov k mami gre. Na materinem srcu se bo utolažil in morda zopet našel božični mir, mir, katerega je bil tako zelo potreben.

Le hiti, dete, le hiti na materino srce, ker edino to je, ki te ne bo nikdar pozabilo in užalilo. Tam boš zopet našlo srečo in mir.

(Dalje prih.)

Drobne vesti.

Piše urednik.

Vsem naročnikom, dobrotnikom, sotrudnikom in zastopnikom želimo milosti polne božične praznike. Naj jim božje Dete prinese obilo nebeških darov!

* * *

Sporočamo, da smo podaljšali kampanjo za nove naročnike A. M. do konca tega meseca. Naj ne bo nobenega zvestega naročnika, ki se ne bi potrudil ter nam za Božič pridobil vsaj enega novega naročnika. Priporočajte in naročajte tudi svojim prijateljem koledar A. M. za leto 1930. Naš koledar bo zanje najlepše božično darilo.

* * *

Po pomoti je bilo v koledarju pri zgodovini New Dulutha izpuščeno ime zaslužnega moža, ki je veliko storil za cerkev sv. Elizabete. Piše se Ely Balich; bil je ustanovitelj in velik agitator za tamšnjo dvorano. Zanj je dal največjo vsoto izmed vseh faranov, namreč \$200.00. — Med slovenskimi duhovniki je izpuščen Rev. H. Schifferer, bivši župnik v Rock Springs, Wyo. Njegov sedanji naslov se glasi: St. Mary's Hospital, Milwaukee, Wis. — Zvedeli smo, da je dobil slovensko župnijo v Milwaukee, Wis., bivši steeltonski župnik Rev. Luka Gladek. Tudi župnija v West Allis je dobila svojega novega župnika v osebi Rev. R. Potočnika. Obema gospodoma želimo obilo božjega blagoslova na njunih novih mestih!

* * *

Cleveland se vedno bolj postavlja kot metropola ameriških Slovencev. Tamkaj so imeli letos dobro obiskano razstavo slov.

trgovcev, še prej pa so na velikem semenju proglasili Euclid za ameriško belo Ljubljano. Zadnje dni so časniki javili vest, da nam bodo slov. clevelandski trgovci za celo zimo preskrbeli slovenski radio program. Slišali ga bomo enkrat na teden s postaje WHK. Živeli naši vrli in zavedni slovenski Clevelandčani!

* * *

V naši jugoslovanski domovini so bani prevzeli svoje posle in vsak izmed njih si bo prizadeval, da bo procvitala njegova banovina. Zraven banov bo v posameznih banovinah še več ali manj okrožnih inspektorjev. V dravski banovini (Sloveniji) je dobil Maribor okrožni inspektorat, ki obsega ozemlje bivše mariborske oblasti.

Želeti bi bilo, da bi sedaj vsi Jugoslovani sodelovali pri obnem blagru in da bi z navdušenjem podpirali delo prevdarnega kralja Aleksandra I. Edino v močni Jugoslaviji je rešitev ne samo vseh Srbov, temveč tudi vseh Hrvatov in vseh Slovencev. Močna Jugoslavija pa bo popolna šele tedaj, ko bo odrešila tiste brate, ki ječijo pod tujim jarmom in ko bo v svojo zajednico pritegnila tudi Bulgare. Dal Bog, da bi taka velika Jugoslavija kmalu postala meso in se uresničila! Prvi december praznujmo letos v tem znamenju.

* * *

Vsem ameriškim Slovincem priporočamo katoliški mesečnik "Ave Maria", katoliški tednik "Glasilo K.S.K.J." in katoliški dnevnik "Amerikanski Slovenec". — Kot novico javljamo, da je začel v Chicagi izhajati tednik "Svoboda".

Mesečni glasnik Prosветne zveze.

V zadnji številki sem na drugem mestu sporočil, kaj piše ljubljanski Vestnik o naši Prosветni zvezi. Tukaj nisem mogel dotične vesti javiti, ker je prišla bolj pozno. Upam, da so jo tudi tam vsi prebrali in se je razveselili. — V "Svetilniku" se je p. Bernard dotaknil debate o tistih rojakih, ki izrekajo svoje sodbe o ameriških Slovencih. — Zraven Dr. Trdanove zgodovine o slov. kat. shodih sem uvrstil v ta oddelek tudi daljše poročilo o orlovskih slavnostih v Pragi.

TRETJI SLOVENSKI KATOLIŠKI SHOD.

25., 26. in 27. avgusta 1906.

"Katoliški Slovenci! Velikonočni ognji plame ne in oznanjajo zmagošlavno alelujo, a mi vas kličemo na tabor. Dnevi so resni. Čete liberalizma so se začele zopet zbirati. Pripravljajo se na obupen naskok. Vedno bolj divja sovraštvo zoper Cerkev. Vrgli bi radi križ iz naših šol in znamenje verne zvestobe iz naših krščanskih družin. V teh resnih dneh je treba krščanskemu ljudstvu jasnih ciljev in močne sloge . . . In zato, da izpovemo s svojo vero v krščanske ideale, da protestujemo proti nakanam liberalizma, da dvignemo glas za svobodo Cerkve, za neomadeževano čast krščanskega zakona, za religiozno vzgojo naše mladine, da zasnujemo skupne načrte, zato, katoliški Slovenci, na tabor katoliškega slovenskega ljudstva, na tretji slovenski katoliški shod!"

Tako je izzvenel slovesen poziv, ki ga je razposlal pripravljalni odbor o Veliki noči 1. 1906 širom Slovenije.

Tedaj so bili dnevi res resni tudi v naši domači politiki. Ker so bile državnozborske volitve predurmi, so se bili hudi parlamentarni boji za razdelitev mandatov, ki so jih nasprotniki le še podžigali in v svoje namene izkoriščali. Zato so se vršile priprave za tretji slov. kat. shod bolj tiho in z nekako bojaznijo. Dne 27. julija so namreč Korošci izjavili, da se ne udeleže kat. shoda v znak protesta proti razdelitvi koroških državnozborskih mandatov. Toda kljub abstinenci Korošcev in strastnim napadom liberalcev in socialnih demokratov je v dneh 25., 26. in 27. avgusta leta 1906 javno manifestiralo za katoliška načela na Alojzijeveškem vrtu 7.500 Slovencev in ostro obsojalo protiversko in breznačelno politiko svojih nasprotnikov. In po pravici! Katoliška ideja, vsejana na prvem slov. kat. shodu, je v teku dobrih desetih let segla že preko slovenskih mej in zanetila podoben ogenj navdušenja tudi med Hrvati in Čehi, ki so poslali na tretji slov. kat. shod svoje delegate in več brzojavnih pozdravov. Tretjega slov. kat. shoda so se spomnili tudi clovečarški Slovenci. Uredništvo "Nove Domovine" je poslalo

v imenu katoliškega slovenskega naroda v Ameriki pripravljalnemu odboru pozdravno pismo, v katerem pravi: "Jako žal nam je, da nam ni mogoče poslati svojega zastopnika k III. slovenskemu katoliškemu shodu. Sedanje razmere nam ne pripuščajo, udeležiti se za slovenski narod tako važnega shoda. Prepričani bodite, da Slovenec v tujini ne bo nikdar pozabil dolžnosti do svoje očetnjave, do svoje predrage domovine, da ameriški Slovenec bo vedno stal na trdnem stališču, kojega neomahljiva podlaga je in bode katoliška vera . . . Le pogumno, bratje! Pot se Vam gladi, a III. slov. kat. shod naj odstrani še malenkostne ovire, ki mu hočejo zabranjevati cilj. V duhu z Vami Vaši "Amerikanci!"*)

Po slovesni sv. maši, ki jo je daroval v nalašč za to pripravljenem šotoru goriški nadškof dr. Fr. Sedej, je bilo javno zborovanje, na katerem so govorili dr. Iv. Šušteršič o veri in politiki, dr. Korošec o kmetiskem vprašanju ter dr. J. Krek o katoličanstvu in socialnem vprašanju. Programatična vprašanja so pretresali poedini odseki: Cerkveno - politični odsek se je izrekel za svobodo cerkve in svobodno politično udejstvovanje katoličanov in proti civilnemu zakonu in svobodni šoli. Odsek za književnost in umetnost je razpravljal o samostojni organizaciji na znanstvenem polju, o poljudno - znanstvenem berilu, tisku in kolportaži in umetniških spomenikih. V socialnem odseku so govorili o socialnem in gospodarskem pouku, o kmetiskem stanu, o organizaciji hipotekarnega kredita, o javnem zdravstvu, o izseljeništvu, o varstvu žen, o zavarovanju in o društvenih prireditvah. Organizacijski odsek pa je podrobno obravnaval politično, izobraževalno in gospodarsko organizacijo ljudstva ter stanovsko organizacijo obrtnikov, trgovcev in delavcev ter položaj dijaštva. Velika udeležba dijaštva je namreč dala 3. slov. kat. shodu še poseben značaj. Na Trsatu so teden pred kat. shodom zborovali hrvaški kat. dijaki skupno s slovenskimi, nakar se je vršil v Ljubljani prvi sestanek katoliških slovenskih in hrvaških abiturientov, ki so zahtevali ustanovitev slovenskih ljudskih in srednjih šol ter slovenskega vseučilišča v Ljubljani.

Sicer pa tretji slov. kat. shod ni ustvaril kakih novih načelnih smernic, obravnaval je le podrobne nadaljnje načrte, kako naj bi se izvrševali sklepi prvih dveh kat. shodov; zaključil je zunanje oblikovanje našega katoliškega gibanja, ki je v dobrih desetih letih prodrlo v zadnjo gorsko vas, in mu dal novo pobudo.

*) Ob prvem kat. shodu ameriških Slovencev pa se domovina na splošno ni zganjala! Naša prireditelj se ji je menda zdel premalenkostna . . .

ORLOVSKE SLAVNOSTI V PRAGI.

Jan Šedivy.

1. Pogled v bližnjo preteklost.

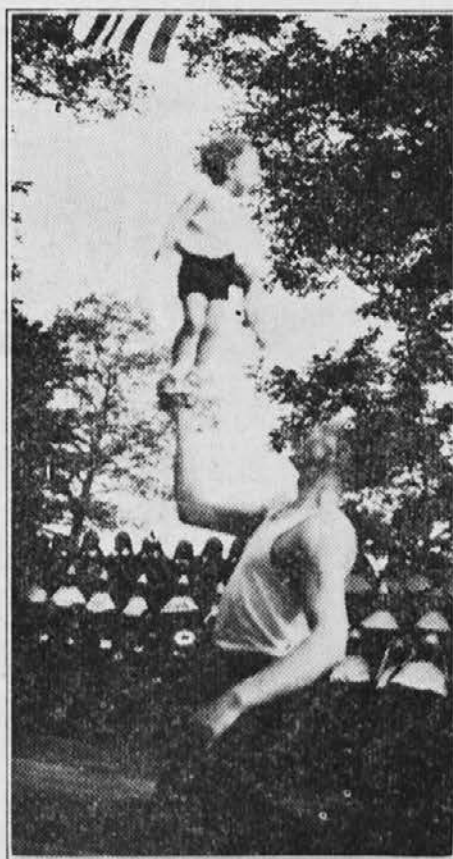
KATOLIČANSTVO ni doživelo po svetovni vojni v nobeni evropski državi tako težke preizkušnje kakor v Češkoslovaški. Češkoslovaška republika je nastala po svetovni vojni iz prejšnjih avstrijskih dežel Češke, Moravske in dela Šlezije; tem deželam se je pridružila Slovaška, ki je prej ječala pod madžarskim jarmom. Tudi Rusini ali Ukrajinci v Karpatih so se v svetovni vojni prebudili in se skušali otresti nasilne madžarske vlade. Ker jim mogočne evropske velesile niso dovolile zedinjenja z Ukrajino, so se rajši pridružili Češkoslovaški. Tako je nastala češkoslovaška republika, ki meri 140,410 kvadr. kilometrov in šteje 13 in pol milijona prebivavcev. Po ljudskem štetju iz l. 1921 je sicer 80 odstotkov državljanov katoliške vere, toda večina Čehov je katoličanov samo na papirju, v resnici pa sovražijo vse, kar je katoliško. Zato ni čudno, če se je takoj po zedinjenju Čehov in Slovakov v eno državo začel izredno oster boj proti katoličanstvu. Vseposod se je razlegalo: obračunali smo z Avstrijo, sedaj moramo še soditi in obsoditi Rim.

Kako veliko sovražstvo do katoličanstva je zavladalo v oni napeti dobi po revoluciji, dokazuje podiranje umetniško izdelane sohe z Marijinim kipom na staromestnem trgu v Pragi, prestolnici Čehoslovaške. Praški mestni svetniki, ki niso mogli najti dovolj denarja za brezposlene delavce in reveže, so odobrili iz občinske blagajne 10,000 kron za podiranje Marijinega kipa. Celo noč so morali biti delavci pri delu, da se je čim prej zrušila v razvalinah ta stoletna svetinja katoličanov. Odstranjenje Marijinega kipa s praškega trga je opijanilo češke brezverce. Iz šol so skozi okna pometali križe socialnodemokratski učitelji; v Pragi pa so jih na gnojnih vozovih zvozili na smetišče. V mnogih krajih se niso mogle vršiti procesije niti na Telovo. Na praznik sv. Janeza Nepomuka, mučenca za spovedno molčečnost, ki ga je dal češki kralj Václav vreči s Karlovega mostu v reko Vltavo l. 1392, so morale cele čete orožnikov stražiti romarje. Ta dan prihiti namreč na desettisoče Čehov na mesto, odkoder so sv. Janeza vrgli v reko in pa v znamenito cerkev sv. Vida na Hradčanih v Pragi, kjer počivajo njegove kosti in njegov jezik v dragoceni srebrni krsti, ki jo drže štirje srebrni angeli v nadčloveški velikosti.

Borbo proti katoličanom so skušale izkoristiti tudi razne protestantske krive vere. Položaj za katoličane je bil tem obupnejši, ker je bila vlada v rokah strank, ki sovražijo katoličanstvo. Vladne stranke so prihajale z zakonskimi načrti, ki so ho-

teli čim bolj zlomiti katoliško cerkev v Češkoslovaški. Zahtevale so, da se odpravi v vseh ljudskih in srednjih šolah veronauk in da se uvede civilni zakon. Katoličani so komaj dosegli, da se vrši katoliški veronauk v šoli za tiste učence, katerih stariši jih ne odglasijo od veronauka in da je katoliška cerkvena poroka veljavna tudi pred državnimi oblastmi.

Velika nesreča je bila za češke katoličane, da velik del katoliške duhovščine ni pokazal dovolj verske gorečnosti. Na Češkem je namreč prej avstrijska vlada postavljala za škofo nemške grofe, barone in kneze, ki se niso dovolj brigali za dobro vzgojo duhovščine in za napredovanje verskega življenja. Ker so bili Nemci, je zijal med njimi ter češkimi duhovniki in verniki velik prepad. Tako niso

Orličica iz Clevelanda na vseslov. katol. shodu v Lemontu.

bili ne duhovniki in ne verniki pripravljeni na burne čase protikatoliškega boja. Zato se je posrečilo odpadlima katoliškima duhovnikoma dr. Zahradniku in dr. Farskemu odtrgati od katoliške cerkve nad 300 duhovnikov in okrog 600,000 vernikov. Ustanovila sta takozvano "narodno češkoslovaško cerkev", ki je šla roko v roki z brezverci in sovražniki katoličanov. Socialnodemokratski ministri niso sprejemali v področju svojih ministerstev nobenega nameščenca, če ni bil član češkoslovaške cekarve ali pa brezverec (brez konfesije). Ta narodna češko-

slovaška cerkev se je širila vse do smrti njenega ustanovitelja ministra dr. Zahradnika, ki je umrl leta 1926 vsled raka na jeziku. Dočim je še sedaj ohranjen v cerkvi sv. Vida v Pragi jezik češkega svetnika sv. Janeza Nepomuka, je pa odpadniku dr. Zahradniku živemu odgnil. Eno leto pozneje je ležal mrtev prvi verski poglavar češkoslovaške narodne cerkve, dr. Farsky. Tudi njemu je živemu segnili jezik, s katerim je tako grdo blatil katoličanstvo in zapeljal toliko ljudi v krivoverstvo.

Istočasno se je začelo bohotno širiti brezverstvo. Katoliška cerkev sicer nima mnogo koristi od tistih svojih mrtvih članov, ki so samo v krstnih knjigah zapisani za katoličane, a če izstopijo iz katoliške cerkve, onemogočijo tudi svojim otrokom, da bi lahko spoznali katoliško vero. Večkrat pa se zgodi, da postanejo otroci versko mlačnih starišev celo najbolj goreči verniki, ko spoznajo katoličanstvo. V Češkoslovaški je izstopilo iz katoliške cerkve in se dalo pri državnih uradih vpisati za brezverce okrog 800,000 prebivavcev.

Mnogo boljše so verske razmere med slovaškimi katoličani, ki so ostali zvesti veri svojih pradedov, čeravno so češki uradniki skušali na vse mogoče načine razširjati češkoslovaško narodno cerkev in brezverstvo. Med Ukrajinci v Podkarpatski Rusiji, ki so katoličani vzhodnoslovanskega obreda, je prišel hujskat proti katoličanstvu in širit pravoslavje, srbski pravoslavni škof Dositej. S tajno podporo oblastev so nahujskane množice vzele katoličanom preko 40 cerkva in jih izročile pravoslavnim. Odpadniška češkoslovaška narodna cerkev, brezverstvo in protestantske krive vere niso našle ugodnih tal tudi med katoliškimi Čehi na Moravskem, ki v zadnjih desetletjih vneta delajo za cerkveno zedinjenje. Apostolstvo sv. Cirila in Metoda je tam zelo razširjeno v vsaki župniji. A kjer vlada apostolski duh, tam se katoličani ne morejo udati verski mlačnosti in brezbržnosti, še manj pa se more tam širiti brezverstvo in krivoverstvo. V Češki (ne na Moravskem in Slovaškem) je sedaj med 17 tisoči

učiteljev 5600 brezvercev, a vsaki sedmi učenec je pred državnimi uradi priglasičen brezverec.

Dve sili sta bili, ki sta se v teh težavnih časih spustili med češkim narodom v boj za pravice katoliške cerkve: Šramkova ljudska stranka in Orel.

Podiranje Marijinega kipa v Pragi dne 3. novembra 1918 je imelo za posledico, da so odločni katoličani izstopili iz protikatoliških strank in vstopili v Šramkovo Ljudsko stranko, ki stoji na katoliškem temelju. Spretnemu politiku prof. dr. Šramku se je posrečilo priboriti katoličanom najvažnejše verske pravice in zajezi širjenje brezverstva in krivih ver od strani države. Nazadnje se mu je celo posrečilo, da je sklenila Češkoslovaška pogodbo s sv. Stolico l. 1928. Pred desetimi leti tako zaničevani duhovnik Šramek je l. 1928 in v začetku l. 1929 celo vodil državno krmilo češkoslovaške vlade kot ministerski podpredsednik mesto obolelega ministerskega predsednika dr. Švehle. Boječi katoličani so spoznali, da po desetletni borbi ni več treba skrivati verskega prepričanja tistemu, ki hoče doseči visoke državne službe. Eden izmed največjih Šramkovih uspehov pa je bil, da je pod njegovim vplivom prevzela češkoslovaška vlada pokroviteljstvo nad svečanostmi ob tisočletnici smrti češkega kneza sv. Václava. S tem je bilo omogočeno tudi Orlu, najmočnejši češkoslovaški katoliški organizaciji, da nastopi v Pragi in vlije poguma vsem katoliškim omahljivcem in bojazljivcem. Kakor ostale katoliške organizacije, je tudi Orel najmočnejši na Moravskem in zato se je prva večja katoliška prireditel v Češkoslovaški, orlovski izlet vršil l. 1922. v Berni, glavnem mestu Moravske. Pripravljati Orlovski izlet v Pragi bi bilo še pred nekaj leti nemogoče, sedaj pa je bila odločitev Češkoslovaške orlovske zveze, da se ob svetovavclavski proslavi priredi v Pragi izlet slovanskega orlovstva, zelo drzna in smela. Saj ima čsl. orlovsko vodstvo svoj sedež v Brnu na Moravskem in Moravska je glavna trdnjava katoličanstva kakor je v Pragi sedež vsega, kar sovraži katoličanstvo. Ali bo mogoč miren nastop? Kje dobiti stanovanja za odlične goste in desettisoče udeležencev?

Zravnajte svoje doline...

Dr. Klug — Rev. A. U.

ZRAVNAJTE doline in globine za Gospodovo stezo. Klic, ki ga vam cerkev ponavlja iz nedeljo v nedeljo v adventnemu času. — Da predragi, mnogo dolin je v našem življenju in te je treba zravnavati.

Ali si že kedaj dvomil, o Bogu in njegovi resnici. Glej, kadar dvomiš, takrat hodiš v taki dolini, ki Gospod o njej govori. Na desno visoke skale, na levo visoke skale, nad teboj nikjer nobene zvezde, nikjer nobenega glasu ki bi te izpeljal iz prepada, ki v njem hodiš. — Kdor je že skušal teže takih dvomov, ve, kako strašno je biti v takem prepadu; ta ve, kaj se pravi dvomiti nad božjo resnico, nad božjo previdnostjo, obupavati nad ljudmi, ki smo jih radi imeli, pa nas nočejo več razumeti. Kdor je občutil, kako grize tak obup, ve, kaj se pravi dvomiti nad samim seboj: vsa moč ti odpoveduje, moraš pa vseeno naprej, moraš naprej kakor vojak, ki mu je pognal sovražnik kroglo v prsa, zakaj če obstaneš jih boš dobil še več, da jih boš imel do smrti zadosti. —

Nevera, to je potem druga taka globina, drug tak prepad. —

Globok je tak prepad, in kdor je vanj padel, je mahoma zgubil solnce svojega življenja, zgubil je svojo mladost, zgubil je stezo vere, ki je sicer trda in trnjeva, a vendar trdna in jasna. Brezverec sliši iz dalje zvonove, ki vabijo k službi božji, reči mora z žalostjo, meni ne zvonijo; brezverec vidi svečke ob mrtvaških odrih vernikov, ve pa, da njemu ne bodo gorele take svečke in če mu bodo gorele, mu ne bodo v znamenje miru in srečne večnosti. Tako težko je videti romarje, ki romajo h kapelici onkraj groba, h kapelici, kjer je Bog večno zdravje doma, tako težko je videti te romarje in si obenem reči, jaz nisem med njimi, ne bom dosegel zdravja, ne bom dosegel Boga. In slednjič, kako težko je takemu, ki nima vere, stati ob grobu svojih dragih. Ne veruje v večnost in življenje po smrti; govoriti torej mora: Nikdar več ne bom videl oko ljubljene mamice, tako je bilo skrbno zame, nikoli več ne bom poljubil usta, ki so mi dobro hotela, nikoli več ne bom segel očetu v roko, v to ljubljeno roko, ki je trpela in delala zame od zore do mraka, od mraka do dne. Kako je vendar to težko.

In še je mnogo takih prepadov, ki so vanj zabredli ljudje. — V enem hodijo nebogljeni otroci v tankih oblekah, raztrgani, komaj se jih še držijo

cape, prezeble roke dvigujejo v prošnji, naj bi si jih kdo usmilil in jim dal kruha. Po drugem prepadu hodijo matere, ki nimajo centa, da bi si pregrele sobo, si skuhale krožnik juhe, nimajo da bi si kupile toplega odela. Po tretjem prepadu, po tretji dolini hodijo možje, ubogi delavci, ki so od vseh odvisni, brez dela, brez zaslužka so morda, po četrti dolini hodijo bolniki, ki hrepenijo po zraku, po pomladi in daljnih južnih krajih, kjer bi si dobili zopet popolno zdravje. Zapuščeni, zapostavljeni, pohabljeni iz vojske, vsi hodijo po dolini gorja. Ne da bi omenili še mnogo mnogo drugih, n. pr. vojakov, ki so strohnili po bojnih poljanah daleč, daleč proč od domovine, ljudi, ki so zgubili razum, kaj bi jih še sploh našteval. Zemlja je ena sama velika in širna dolina, en sam prepad, po katerem potujemo, oz. blodimo vsi skupaj. —

Ene doline, enega prepada še ne smemo pozabiti, to je prepad greha. Samo močvirje je v njem, smrad in strupeno ozračje. Po njem hodijo skopuhi s svojimi zaprtimi srci in rokami, preklinjevalci s pogubo v ustih, hinavci z angelskimi očmi, na dnu teh oči pa se skriva satan; pohotneži, ki teptajo sveto nedolžnost in čistost; morivci hodijo po njem, goljufi in zatiravci, pijavke človeške družbe in življenja; hodijo vsi oni, ki se poslavljajo od dragocene ga življenja z revolverjem in vrvjo. O dolina greha, najgloblja si med vsemi dolinami, najgloblji prepad in kako si prepolna ljudi. —

Premnogo je poti, premnogo je dolin, v človeškem življenju, predragi. Malo je ravnih, večinoma vse so krive. Koliko nas je, ki hodijo po ravnih?

Bog pa hoče, da zravnamo vse svoje steze, zravnamo vsa svoja pota, da ne bo nič globin v njih, da bodo gladka. Bog hoče to zlasti v adventnem času, Bog hoče. Božja volja je sveta. Kaj nam je storiti? Orodje v roko, orodje svetih zakramentov in krščanskega življenja. S tem orodjem bomo zgladili vsa pota. — Izginile bodo globine greha, izginili bodo tudi globine, ki jih je zasekalo in vdolblo gorje in zlo. Zakaj s prejetjem svetih zakramentov si bomo dobili moči, da bomo lahko potrpeali v vseh težavah, da bomo hodili skozi življenje vedno s tem spoznanjem v duši, vso bridkost nam pošilja Bog zato, da bi nam bil tem srečnejši Božič v večnosti. —

Predragi, življenje naše je advent. —

In kje je naš Božič.

Naš Božič je večnost.

Pozabljen amulet.

Rev. Bernard Ambrožič, O.F.M.

X.

BILO je že pozno zvečer, ko se je Irena vrnila. Pred sosedovo hišo je dala ustaviti avtomobil, izstopila je in plačala. Živo je stekla na porč in pozvonila. Sosea ji je odprla in ji vrnila otroke, ki so bili med Irenino odsotnostjo v njeni oskrbi.

Ko je bila Irena zopet v krogu svojih malih, se ji ni nikamor mudilo. Počasi so se odpravljali domov in mali Viktorček je imel toliko povedati in njegova drobcena sestra je tako gostolela, da je pot do domačih vrat zavzela nekaj minut, čeprav je je bilo komaj za en skok.

Dom je bil tih in teman.

Irena je odklenila vrata in zadaj za njimi pritisnila električni gumb. Bratec in sestra sta planila v razsvetljeno sobo. Mati je stopila za njima, z najmlajšim na rokah. V tistem hipu je obstala kot v tla vkovana in za las je manjkalo, da ji dete ni zdrsnilo iz naročja. Tam v mogočnem stolu naslonjaču je sedel Viktor, globoko v stol in sam vase pogreznjen, prepadel, mračen in mrk.

Je-li resnica, ali so sanje? Viktor doma — — nocoj — — ob tej rani uri? Pred polnočjo bi ga nocoj ne bila pričakovala! In tako sam, v temi, pri zaklenjenih vratih?

Kaj se mu bere z obličja? Takega še ni bila videla Irena — — —

Kot blisk ji je šinilo skozi možgane, kot grom je odmevalo v srcu: Vse ve — ali vsaj sluti! Nalašč je prišel, da me prav v tej uri zaloti — — —

Za hip sta otroka pretrgala nit njenih misli. Razveselila sta se očeta in že sta planila k njemu. Toda njegov sfingi podoben obraz ju je odbil, da sta odletela nazaj kot dve lahni žogi in sta se oprijela materinega krila.

Irena je vztrepetala.

Viktor ni trenil niti za hip. —

Tedaj se je kot razodetje sladko močno dvignilo v Ireni. Našla se je. Videla je tik pred seboj tisto uro, na katero se je bila v mislih že tolikokrat pripravila. To jo je prebudilo iz prvega iznenadenja, sedla je na divan in vse tri otroke nase privila.

"Viktor, govori! Pripravljena sem!"

Čudovita trdnost je bila v njenem glasu.

Viktor je strmel in ni ničesar razumel. Odkod in čemu ta čudni ogenj v Ireninih očeh? Na kaj naj bi bila pripravljena?

Že prej ni mogel uganiti, zakaj ni našel doma Irene in otrok. Prvič, odkar je oženjen, se mu je zgodilo, da je našel ob povratku iz kluba dom teman in prazen. Na vrh prečudnega dogodka v dvo-

rani še to neljubo iznenadenje! Po odhodu treh spremljevalcev se je zaklenil in odvil luč, da je mogel bolj nemoteno premišljevali. Skoraj hvaležen je bil usodi, ki mu je nepričakovano naklonila samoto v tem prepotrebem trenutku. Vznemiril bi se bil nad Irenino odsotnostjo, da se je to zgodilo katerikoli drugi večer. Nocoj je imel preveč polno glavo po takem srečanju z Doro — — —

V uri samote so mu misli od kraja do konca prepredle dogodek v dvorani. Po treznem premisleku je spoznal, da ga Dora ni mislila v resnici ustre-

Naše slovenske planine.

liti. Uvidel je, da je bilo vse skupaj le pretkano preračunjena igra, da bi bil Viktor razgaljen pred množico v dvorani . . .

Ni se vdajal vprašanju: Kje se je Dora tako nadoma vzela.

Dognal je v sebi, da se ji je načrt najbrž izbornobnesel. Nič ni vedel, kaj sodi občinstvo v dvorani o čudnem dogodku, vendar je čutil, da je moral postati v očeh publike junak dvomljive vrednosti. Poizvedovali bodo na vse strani in kdo more reči, kaj se bo iz tega razvilo? In kaj misli Dora nadalje storiti — — —?

V mislih na Doro ni mogel mimo Irene. Kakšna bo Irenina vloga v tej čudni drami, ki se obeta? Ali

mu bo mogoče dobojevati z Doro, ne da bi Irena zvedela? In če zve — — —?

Misel mu je obstala pri Ireni. Kje je vendar to bitje nocoj? Kako si upa . . .?

Obšlo ga je, da bi se razhudil na njo. Bog ve, kako dolgo že hodi svoja pota v njegovi odsotnosti? Ali je ta ženska sploh še njegova nekdanja blaga Irena —? Zle sumnje so mu vstajale iz duše, razburjale mu kri. . .

Pa se je v tem kot v prividu pojavila pred njim Dora in mu zlohotno zalučala v obraz: Hinavec! Ti, podlež, si upaš sumničiti Ireno!

Zgrozil se je. Resnično, zlasti nocoj nima pravice buditi v sebi nizkotnih sumničenj! Ali ni ravno on sam ta večer pred samim seboj in pred svetom razkrinkan?

Tako mu je obtičala misel v negotovosti in pod težo trenutka je skoraj vdano čakal, da se zamotani klopčič sam od sebe kako razvozlja.

Končno je začul glasove pred hišo, ključ v vratih, pritisk na električni gumb. Odločen je bil, da bo igral vlogo ostrega opazovalca in le z očmi spraševal. Ko je Irena stala pred njim kot od strele zadeta, mu je sumnja na novo vstala in dobro je čutil, kako so mu nabrekli žile na sencih. V tem trenutku ni bilo Dore med njima in nobena zemeljska sila mu ni preprečevala oblasti nad Ireno. Oči so se mu vsesale vanjo in visele nad njo kot uničujoč izrek pravičnega sodnika. V silni napetosti sta strmel drug v drugega.

Nenaden preobrat v Ireni je tudi Viktorja v hipu razorožil.

Ko je tako nekaj trenutkov ugibal v sebi in iskal odgovora na svitek vprašanj, je Irena krepkeje ponovila:

"Tvojih besed čakam, Viktor. Izprašuj in iztepi mi vest! Ponavljam: na vse sem pripravljena!"

Še je strmel vanjo kot v prikazen. Poteze na obrazu so mu izgubljale železno trdoto in kri mu je mirno stekla po žilah. Spoznal je: ta ženska ni ma skrivati ničesar! In še nekaj: On bi moral njej dati odgovor, pa se ona čuti krivo pred njim . . .

Blago čuvstvo mu je zaplalo skozi srce. O, Irena, ti si mi ženka, da te ni vreden tvoj Viktor! Še sva si tuja, po tolikih letih! Tu je trenotek sedaj, da te končno najdem, ali — izgubim . . . Da te najdem? Ali sem te sploh že kedaj prav resno iskal —?

Samo hip ga je stalo in imel je skovan natančen načrt. Proč od tod, ven iz Chicage, z Ireno in z otroci!

Odtrgal se je s stola in se pognal k Ireni na divan. Obličje mu je sijalo v rahlem nasmehu in nožno je ovil levico ženi okoli vratu. Tedaj se je Viktorček sunkoma iztrgal iz maminega objema in planil na kolena očetu. Z obema rokama je poiskal Vik-

torjeva ušesa in mu pritisnil zveneč poljubček na lice. Naslednji hip je že čepela tudi mala sestra na Ireninih kolenih in je na maminem licu ponovila bratčev dokaz ljubezni do ata.

Tako nežnega prizora v družini še ni bil Viktor doživel, odkar je bil mož svoje žene in oče teh drobnih otrok. Nalahno je odrinil Viktorčka in ga nežno priklenil nase z desnico. Z dvojnim poljubom mu je vrnil ljubezen.

Neizmerno težka ura je bila Ireni. Zaslutila jo je, pa še ni poznala vse njene teže.

Tesno na lice se ji je sklonil Viktor in previdno izbiral besede:

"Irena, vsa moja in vsa naša, govoriti imam s teboj važne reči. Ne samo v mojem imenu, tudi za ta tri nežna bitja. Zato sem ti rekel: Irena, vsa naša! Čuj, da ti povem. Služba je nanescila, da moram nujno odpotovati od tu. V Californijo me vodi pot. Morda za dolgo, za cele tedne, kdo ve? Da ne bom ločen od tebe, Irena, in od mojih malih, stopam nocoj pred te s ponudbo, ki te bo gotovo veselo iznenadila: vi vsi pojdete z menoj na potovanje."

Prenehal je in skušal brati z njenega obraza, preden bi slišal odgovor.

Irena je onemela. Spet je obstala kot prej ob vstopu v sobo. Prav sedaj, ko je imela prenehati biti Viktorjeva žena, ali pa v kratkem na novo postati njegova — prav sedaj je prišlo to vmes! In vendar! Še nikdar ji ni bilo tako jasno ko nocoj: Ali cerkvena poroka, ali proč od njega!

Silno so jo mučile njegove oči, ki so tako trdovratno težile na njej. Ničesar ni mogel brati v njenem obrazu, a ko je zapazil, da se ji pri burneje in burneje dvigajo, se je vznemiril. Odmaknil se je od nje.

"Irena! Ti se upiraš? Na vse drugačen odgovor sem bil pripravljen!"

Še je molčala in se skušala pomiriti. Saj je vse drgetalo v njej in roka, ki ji je objemala dete, je vidno trepetala. Nežnost trenutka ob otrocih in tu jo je trenutno vrgla iz ravnotežja.

Uvidela je, da njegove oči nujno kriče po odgovoru. Pridušeno in skoraj grgrajoče je iztisnila iz sebe:

"Kedaj nam je odpotovati?"

"V treh dneh, v dveh, v enem. Prej ko se da urediti, tem bolje za vse."

Mrzlo mu je tekla beseda, le za spoznanje oveseljena.

Še je mislila Irena, a čutila se je olajšano. Odločno si je rekla na tistem: Sedaj ali nikoli! Viktorju je pa dejala:

"To je zelo resna zadeva. Posedi, da spravim otroke počivat. Potem se do dobrega razgovoriva."

Hladno se je poslovil od otrok in res obsedel na mestu. Zelo neprijetno mu je bilo pri srcu,

Irena je odvedla otroke v spalnico in si dala dolgo opraviti ž njimi. Viktor je postal nestrpen. Bolj in bolj so se mu misli križale in mešale v glavi, da mu je začelo na novo kljuvati v sencih.

Vznemirjen je stopil po sobi. Ko le ni hotelo biti Irene na izpregled, je nehote obstal pred otroško spalnico in prisluškoval. Slišal je nekaj čudnega. Mali Viktorček je svetlo izgovarjal besede, sestra je prelomljeno pobirala za njim:

Svetli angel, varuh moj,
bodi vedno ti z menoj!
Stoj mi noč in dan na strani,

vsega hudega me brani!
Prav prisrčno prosim te,
varuj me in vodi me!

Varuj mojo mamico,
vodi varno ateka — — —

Viktor se je sunkoma odtrgal od vrat. Sedel je nazaj na prejšnje mesto in nič ni vedel, kako se imenuje tisto čuvstvo, ki je obvladalo vso njegovo notranjost.

(Dalje prihodnjič).

Laktancij o rimskih preganjavcih.

Priraja Rev. Pavel Podbregar.
(Dalje)

Maksimín zavzame prestol.

A novico o Galerijeve smrti je Maksimin pohitel kar najhitreje z vzhoda v Nikomedijo, da si prisvoji pokrajine; dočim se je Licinij obotavljal zavzeti dežele okrog Kalcedona. Ko je prvi prestopil Bitinijo, je v veselje vseh razveljavil davek na osebo. S tem si je pridobil vglad. Med obema cesarjema je nastalo nezaupanje in skoraj vojska. Utaborila sta se na bregovih reke; toda slednjič so ju pregovorili k miru in zopetnemu prijateljstvu. Maksimin je odkorakal nazaj v Nikomedijo in je živel razkošno, kot preje v Siriji in Egiptu. Kristjanom je odvzel pravico verske svobode. Skrivno je naročil mestom, da naj njemu pošljejo poslance, ki bodo zahtevali, da kristjanom v mestih ni dovoljeno postavljati svetišč. Na ta način je hotel vzbuditi sumnjo, da so ga drugi k temu pregovorili. Seveda je rad dovolil. Upeljal je še nekaj novega. V vsakem mestu je nadaljeval duhovnika iz plemenitega stanu, ki je moral darovati bogovom vsaki dan in obenem čuvati, da se niso kristjani shajali niti javno, niti zasebno. Kristjane morajo v vsej postavni moči prisiliti k daritvam in izročiti sodišču. Dalje je vpeljal stopnje med duhovniki in vsem na čelu postavil višjega; vsi so pa morali nositi bela oblačila. Navidezno je hotel veljati Maksimin kot dobrosrčen; v resnici je preganjal božje služabnike. Ni jih moril, ampak pohabljal. Enemu je iztaknil oko, drugemu nogo in roko odsekal, tretjemu porezal nos in uhlje.

Maksimín se uda zapravljivosti.

Še hujše bi počel, ko bi se ne vstrašil Konstantinovega pisma. Na zunaj je izpremenil vedenje. A ko pa je le dobil kristjana, ga je na skrivaj vrgel v morje. Držal se je navade, da je v palači vsak dan

daroval. Nekaj novega! Živali, katerih meso je užival, je odslej velel klati po duhovnikih na oltarjih in jedila je poskropil z darovalnim vinom. Premoženje, kar sta skupaj spravila Dioklecijan in Galerij, je brez sramu zapravil. Žitnice po državi je zaprl, zakladnice zapečatil, davke prihodnjega leta pa že vnaprej pobral. Posledica tega je bila lakota in kljub dobri letini draginja. Črede ovac in goved je odpeljal v glavno mesto za klavne daritve. Zapravljjal je brezobzirno in neizrečeno. Telesni straži, katero število je pomnožil, je preskrbel dragocena oblačila in razne druge dragocenosti. Priprosti vojaki in novinci so dobivali srebro. Neizvežbane barbarje je najbogateje obdaroval. Da je ljudi ohranil pri življenju a jim vzel le blago ter ga razdal tistim, ki so hrepeneli po tuji lastnini, mu moramo šteti še v zaslugo, ker se je ravnal po načinu milejših cestnih roparjev, ki odvezamejo plen, ne da bi prelivali kri.

Maksimín nori.

Nihče prejšnjih vladarjev ga ni dosegel v strašni poželjivi strasti. Lahko rečemo, da je bil brez pameti. Ni jih besedi, da bi dovolj povedale. Govorica obnemore pred strašnim grozodejstvom. Tajni špijoni so vse izvohali. Kjerkoli so našli boljše dekletke, sta morala oče in mož odnehati. Tergali so oblačila s teles. Kdor se je branil, so ga vrgli v vodo. Mnogi so raje končali življenje, ko da bi gledali vničeno devišstvo in razdejano zakonsko zvestobo. Nihče ni bil varen. Upeljal je postavo, da se nikdo ni smel ženiti brez njegove vednosti. Plemenite deklice so omožili njegovi sužnji in telesna straža. Ni mu ni bilo mej v poželenju in vse je smatral za dovoljeno.

Ko je umrl Galerij, je njegova vdova prišla k Maksiminu da bi bila varna. Toda motila se je. Še

je bila v žalnih in črnih oblačilih in še ni potekel čas žalovanja, je vprašal po poslancih za njeno roko. Ako ga vzame, zapodi ženo. Seveda cesarica — vdova je odgovorila, kot se je spodobilo. V žalnem oblačilu ne smemo misliti na ženitev, ko je še pepel njenega moža gorak; dalje bi ravnal zoper čast in poštenje, ako zavrže svojo dobro ženo, ki mu je zvesta. Tudi njej sami se bi znalo nekoč tako zgoditi. Slednjič je zoper običaj, da bi se še enkrat možila, radi svojega stanu. Maksimina je tak odgovor razsrdil. Takoj ji je napovedal pregnanstvo, odvzel premoženje, da, celo spremstvo in njene služabnike je mučil na tezalnici. Njene prijateljice je obdolžil, da so nesramne ženske. Valerija je imela prijateljico, ki je imela odrastle sinove in vnuke. Te dve ženski sta se resnično ljubili. Zato jo je Maksimin obsodil, češ, da je kriva, da je zavrnila Valerija njega. Namestnik Eratin je prejel ukaz, da naj jo sramotno vbije in z njo vred še dve drugi. Obema je bilo pošteno življenje vzrok smrti. Te tri žene so pripeljali pred zbor: ne sodnikov, ampak roparjev. Nihče jih ni branil. Končno so še dobili nekega Juda, itak že obsojenega na smrt, upajočega pa na življenje, da je napačno govoril. Sodbo so vršili v Niceji. Juda denejo na tezalnico in v mukah laže; ženskam ne dovolijo, da bi se branile. Obsodijo jih k smrti. Jokali niso samo njih možje, ampak tudi drugi gledavci. Mrtvih trupel niso takoj pokopali.

Dioklecijan prosi za hčer.

Valerijo so izgnali v oddaljeno sirsko puščavo. Revica obvesti svojega očeta o tem, kje da se nahaja. Sivolasi cesar zaprosi po poslancih, da naj vrne hčerko. Toda zaman. Opetovano prosi in roti. Pošilja sorodnike in vplivne može in ga opozarja na izkazane dobrote. Vse zastonj.

Dioklecijan umre 313.

Istočasno odstranijo Konstantinove in Maksimijanove podobe. Ker sta bila skupaj oba starčka vpodobljena, je tako Dioklecijan sam doživel, kar se ni dogodilo nobenemu njegovih prednikov. V veliki dušni potrtosti se premetava na ležišču od ene

strani na drugo. Spanje beži od njega; odklanja tudi jedila. Vzdihuje in joka. Potem, ko je vladal nad dvajset let, je sedaj zavržen pred Bogom in ljudmi. Zli ljudje so ga uničili, tako govori, zagrenili so mu življenje in res kmalu umre.

OPOMBE:—Ker Laktancij omenja, da je Maksimin upeljal na svojem dvoru daritve in strogi red za poganske svečenike, je primerno, da se poučimo, v čem je obstajala njih služba. Pogansko češčenje bogov je bilo privlačno in zato so njih verski služabniki izvrševali neke vrste pastirstvo. Opravila so bila bolj zunanja, kar že značijo njih imena, kakor zidarji mostov, razpihavalci ognja, ogledniki itd. Rimski duhovniki so med seboj tvorili zveze in nastopali kot ena organizacija. Utrdil jo je zopet Maksimin. Red bogoslužja je natančno določil in njihovo službo smatral za vestno zadevo. Zato se je rimska država v velikem številu udeleževala javnega bogoslužja. Kdor se ga ni udeleževal, je veljal za brezbožnika in kot takega so ga preganjali. Vsako božanstvo zase je imelo gotovo vrsto češčenja in daritev. Rimljani so znani ceremonijalisti. Pri delu so rabili vzklike in prošnje k bogovom. Kako je bilo pri daritvah? Predvsem moramo ločiti tvar in obliko. Natančno so žival preiskali in opazovali lastnosti, poskropili z vodo in s soljo. Odrezali so nekaj dlake in vrgli v ogenj. Pri tem so gledali na vsako gibanje darovane živali. Zatem so zaklali in preiskali drob. V ugodnem slučaju so jo polili z vinom, moko in kadilom. Če je bilo le količkaj nepravilno, so daritev ponovili včasih do tridesetkrat. Vsaka malenkost je motila, izpuščena beseda ali napačen glas v petju in posledica: vse za nič. Posameznim bogovom so bile posvečene posamezne živali, n. pr. Jupitru vol, Apolonu junci, Marsu konji, Junoni bele krave, Minervi teleta. Tisoče in tisoče so zaklali tako bogovom. Tako nam je razumljivo, da je Maksimin vpeljal stroge vrste poganskega svečeništva, ki naj vodijo vse te daritve in obenem tožijo kristjane kot nezanesljive in brezbožne ljudi.

(Dalje prih.)

Veseli Božič vsem, ki so dobre volje!

Katoličani dobre volje z veseljem obnovijo naročnino za katoliške liste in radi podpirajo svoje ustanove. Dobri katoličani ne vržejo kat. lista med staro šaro, ko pride v njihovo hišo, temveč ga vsega preberejo. Tudi svoje otroke nagibajo k temu, da vzljubljajo vzpodbudno čtivo in da spoštujejo vse tisto, kar ustvarja njihov narod.

GLASOVI od Marije Pomagaj P. Benigen.

Leto 1929

bo kmalu zatonilo v večnost in bo pozabljeno. Ne bo pa pozabljeno v zgodovini vernih Slovencev v Ameriki, pa tudi ne v zgodovini ameriških Brezij. Prvi vseslovenski katoliški shod vršeč se od 6. do 8. julija, je prevažen dogodek, da bi mogli pozabiti nanj. Pomenljiv je v verskem in narodnem oziru. Ta shod je sijajno pokazal, da smo Slovenci v Ameriki še verni in iz srca vdan materi katoliški cerkvi in pokazal, da smo še zavedni Slovenci, ki ljubimo svoj materni jezik in svojo domovino. To je pričala ogromna množica naših vrlih rojakov in rojakinj, ki so prišli od blizu in daleč k tej pomenljivi tridnevni svečanosti.

Zato bo leto 1929 nepozabno za Slovence v Ameriki, ki so v čast in v spodbudo domovini, in tudi nepozabno za ameriške Brezje kot slovensko središče v Ameriki. Veličastnega vtisa in moralnega vpliva ne more nihče odrekati prvemu vseslovenskemu katoliškemu shodu. Celo naši nasprotniki so ga priznali, sicer ne hote in so v strahu radi njega seveda podcenjevali nepričakovano udeležbo ter po svoje spletkarili in pisali o pikantnih rečeh samo zato, da bi ž njimi odvrnili pozornost od impozantnega shoda. Toda dejstva, da je prvi vseslovenski katoliški shod v toliki moči in tolikem sijaju pokazal verne Slovence ameriški javnosti, ne morejo utajiti ne zmanjšati; saj so sami ameriški govorniki na shodu izražali svoje veliko začudenje in istotako ame-

riški časniki s svojimi vnetimi članki nad veličastno uspelim shodom.

Dvojni namen,

namreč še bolj poživiti v srcih vseh naših rojakov sveto vero ter jih še bolj vneti za ljubezen do maternega slovenskega jezika, je imel prvi vseslovenski katoliški shod. V teh dveh poglavitnih namenih je obseženo vse, kar naročajo resolucije katoliškega shoda. Prosvetna Zveza v smislu katoliške akcije, ki je bila ustanovljena na shodu, pa skrbi, da se bodo v dejanju izvrševale resolucije katoliškega shoda.

Dva meseca

sta posebno prikladna za delo katoliškega tiska: **december in januarij**. V teh dveh mesecih si večina naročnikov izbira in naroča liste. Zdaj torej na delo vsi delavni odbori po župnijah, pa tudi vsi dragi udeležniki shoda, zdaj pokažite, da je Vam na srcu katoliško časopisje in da hočete v dejanju izvrševati šesto resolucijo, ki ste jo potrdili z ogromnim odobravanjem in sprejeli za svojo; glasi se: "Upoštevajoč veliko moč, korist in potrebo katoliškega tiska, zlasti katoliških slovenskih časopisov v Ameriki, pa tudi upoštevajoč, koliko je slabo slovensko časopisje škodovalo in kolikim našim dobrim rojakom je iztrgalo iz srca sveto vero; zato nalaga prvi vseslovenski katoliški shod kot posebno važno zadevo, če hočemo doseči trajno korist shoda, na srce rojakom, da naročajo in be-

rejo katoliške časopise in naj ne podpirajo niti ne berejo slabih in protiverskih časnikov. V to svrho naravnost priporočamo prvi slovenski list v Ameriki, "Amer. Slovenec" in edini nabožni list "Ave Maria".

Da bodo naši časopisi imeli večjo moč in priljubljenost, priporočamo iste za izboljšanje tako z ozirom na vsebino kot z ozirom na jezik, ter zato prosimo častite gospode duhovnike in sposobne naše rojake in rojakinje, da dopisujejo v naše liste, pošiljajoč zanesljive informacije, kakor tudi, da nabirajo naročnike in oglase ter pri vsaki priliki podarjajo velik pomen, korist in potrebo katoliškega časopisja."

Po navodilu te resolucije dajmo vsi v prepričanju, da storimo vselej pravo apostolsko delo, kadar širimo katoliški tisk, katoliške časopise. S tem pomagamo mnogim k spoznanju resnice in jih obvarujemo usodepolnih posledic, ako bi brali brezverske časopise.

Tiskana kot živa beseda je mnogokrat dvorezni meč: more ozdraviti rane, more jih tudi zadati duši. Dober tisk ozdravlja, slabi tisk pogublja dušo.

Časopis je pridiznica zunaj cerkve, govori tolikim, kolikor je bravev. Ker pa je toliko raznih časopisov, vsi se ti ponujajo, vsi se hvalijo, kako so dobri in potrebni, v resnici jih je le malo dobrih; zato je treba velike previdnosti pri izbiranju in naročevanju! Posnemati moramo čebelice, ki tudi ločijo in izbirajo po nagonu cvetlico od cvetlice.

Po njih sadu jih boste spoznali, po tej besedi Zveličarjevi ravnajte vsikdar in se ne boste nikdar zmotili. Ako časnik smeši, žali, napada sveto vero, zavrzi ga, ker tak časnik je strup. Če bi naročil tak časnik in bral, boš vžival strup, ki ti prinese prej ali slej dušno smrt. Že naravna postava, tvoja vest, ti prepoveduje naročati, brati in hraniti knjige ali časopise, ki ti morejo škodovati glede svete vere ali čistosti. Nasprotno pa naročaj, beri in širi katoliške časnike, katerih namen je dajati zdrave nauke, zdravo hrano ter zavračevati krive nauke in napade na našo vero. Za te delajte, te širite, da boste apostoli katoliškega tiska!

Poromajmo na grob

prvega in največjega ameriškega Slovenca škofa Friderika Ba-

rage. Stoletnica njegovega prihoda se bo slovesno proslavljala med Slovenci v Minnesoti prihodnje leto. Z veseljem smo brali o tem soglasnem sklepu vrlih rojakov na severu. Pridružimo se jim v kolikor obilnem številu mogoče. To misel je sprožil že "Svetilnik", da bi po leti poromali ob tej priliki tudi na grob našega prvaka in tedaj osebno izročili škofu v Marquette pismeno prošnjo, naj se čimprej prične akcija za njegovo proglašenje blaženim. S tem bi najbolje spolnili deveto resolucijo katoliškega shoda. To srčno željo smo izrekli na shodu. Zdaj naredimo nadaljni korak; pojdimo na grob, počastimo ga, kjer počivajo njegovi telesni ostanki in skupno prosimo Boga, da bi ameriški Slovenci dobili svojega zaščitnika v prvem Slovincu, apostolu indijanskem,

škofu Frideriku Baragi, ki bi ga cerkev prištela med blažene.

Evharistični dan

bomo imeli v decembru na ameriških Brezjah drugo adventno nedeljo, na praznik Brezmadežnega Spočetja Marije Device.

Lepo, hvaležnega spomina vredno pismo.

Velecenjeni očetje frančiškani:—

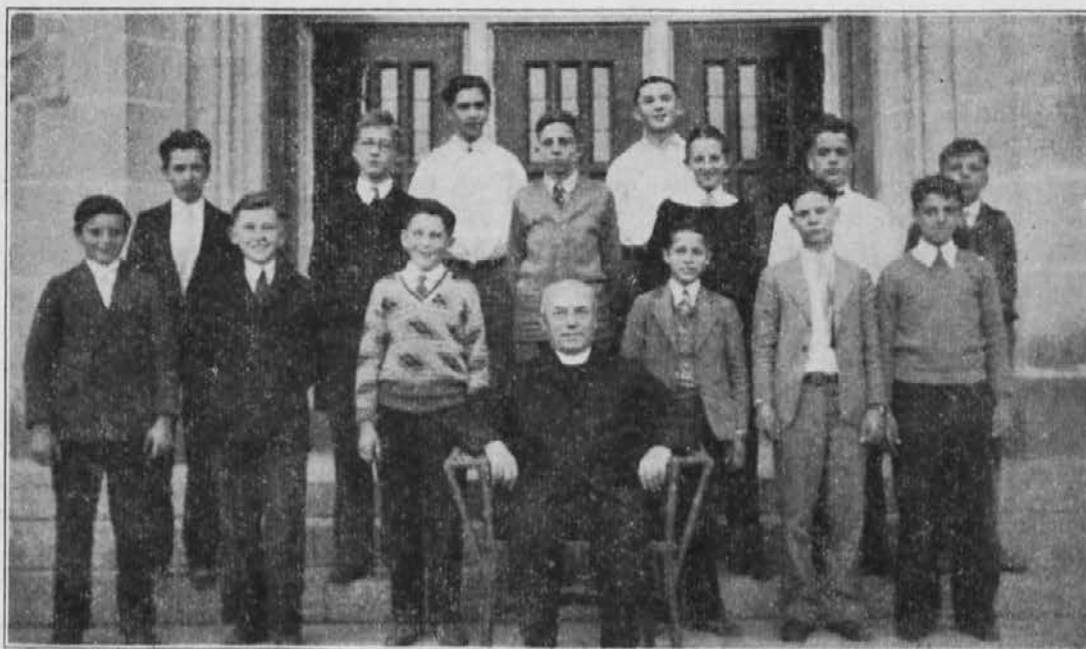
Ker vem, da imate velike stroške in ne prevelike dohodke, Vam po precejšnjem času zopet pošljem malo vsoto. Obrnite jo po svoji previdnosti kakor veste, da Vam je v boljšo korist.

Priporočam se vsem duhovnikom v zavodu v pobožno molitev.

Želeč Vam velikega uspeha in božjega blagoslova, Vas lepo pozdravim,

Marija Ivančič, Cleveland, O.

P.S.:—Pošljem Vam \$10.00.

Naši dijaki s preč. p. komisarjem v sredi.

Iz našega ofisa.

ZAHVALE.

Najlepše se zahvaljujem Mariji Pomagaj in sv. Tereziji za uslišano prošnjo. Prilagam mali dar v podporo lista.

Terezija Okoren, Eveleth, Minn.

Moja mati so bili tri leta bolni, da se niso mogli sami nič premakniti. Zaupno sem jih priporočila Mariji Pomagaj in Srcu Jezusovemu. Moja prošnja ni bila zaman. Mati so danes popolnoma zdravi in lahko hodijo. Nikdar se ne bom dovolj zahvalila Mariji za to uslišano prošnjo. Priloženo pošiljam mali dar v podporo lista.

Josephine Pazel, Waymart, Pa.

Najlepše se zahvaljujem Mariji Pomagaj in Srcu Jezusovemu za uslišano prošnjo.

V ta namen prilagam \$1.00 v podporo lista. **Mary Svigel, Forest City, Pa.**

Darovi za cerkev Marije Pomagaj:

Terezija Narobe \$2, Frances Modic \$1, Izabela Jezerik \$2, Anna Judnich \$2, Neimen. Soudan \$2, Mary Zore \$1, Ursula Babich 25c, Alojzija Edlinger \$1.

Darovi za lučke pri Mariji Pomagaj in sv. Tereziji:

Agnes Zokal 50c, Mrs. Jos. Kuhel 50c, Louis Turk 50c, Frank Shemru 50c, Mrs. Math Judnich \$1, Frances Primožich \$1, po Rev. Edvardu iz La Salle \$1, Gertrud Jakše \$3, Anna Bostnjak \$1, Mary Bambich \$1, Anna Blut 30c, Mary Koren 10c, Ursula Kusher 50c, Mary Radi 20c, Kristina Ušenica 50c, John Fido 40c, Frank Petan 20c, Anna Sillar 50c, Tony Veselich 10c, Josie Cimperman \$2, Johana Pene \$1, Alojzija Stopar \$1, Mrs. Terselich \$1, Frances Jančar 50c, Anna Simoncich \$1, Mary Trunkle 50c.

Darovi za list Ave Maria:

Terezija Okoren \$1, Josephine Pazel \$1, Frank Sajovic \$2, Angela Mlakar \$3.70, Marjeta Svete \$3, Jos. Zakrajšek \$1, Mary Krzetič 25c, Alojzija Podvršnik 50c, Gertrude Korevec 50c, družina Jelenc 20c, Andrew Kardež 50c, Anna Bonca \$1,

Frank Banich 50c, Agnes Ribnikar 50c, Mary Brodarich \$1, Math Kremesec \$1, Anna Lambert 50c.

Umrla sta dva naročnika v Clevelandu in sicer: Frank Pavlin in Joseph Jerich. Oba toplo priporočamo naročnikom, da se ju spominjate v molitvi.

Nove naročnike so ob času kampanje ponovno dobili: Frank Ulčar 37, Marko Bluth 1, Mary Kobal 2, J. Starc 1, Neimenovana v Clevelandu 10, Jennie Pink 2.

IZ UPRAVNIŠTVA.

Naš potovalni zastopnik Mr. Frank Ulčar se nahaja sedaj v državi Minnesota. Vsem ondodnim rojakom, posebno pa zastopnikom, ga prav toplo priporočamo. Pomagajte mu razširjati edini slovenski nabožni mesečnik v Ameriki!

Mnogokrat smo že opozarjali rojake, ki so naš list naročili znancem in sorodnikom v starem kraju, da naj naročnino poravnajo. Dosti se jih ni zmenilo za ta opomin, zato smo list mnogim ustavili. Sedaj pa prihajajo pritožbe, zakaj da smo to storili. Dobro Vam je znano, dragi rojaki, da je pošiljatev lista v stari kraj zvezana še z večjimi stroški, kakor tukaj, zato nam ni pri najboljši volji mogoče, da ga pošiljamo tistim, ki se nič ne ozirajo na zgorajšnji opomin. Zopet se jih je mnogo nabralo, katerim je naročnina potekla. Tem bomo poslali list še za december in potem ga bomo prisiljeni ustaviti, ako se ne boste oglasili, da ste pripravljeni naročnino poravnati. Toliko v pojasnilo, da ne bo zopet nepotrebnih pritožb. Predramite se sedaj ob Božiču in razveselite svoje drage v starem kraju s tem, da jim boste ponovno plačali naročnino. — Tudi tiste, ki so se naročili v starem kraju in dolgujejo na list, prosimo, naj blagovolijo v kratkem obnoviti naročnino.

Člani Apostolata sv. Frančiška so postali:

John Rosky \$10, Johana Adamich \$10, Mary Stuler \$10, Mary Trunkle \$10, John Trinko \$10, Elizabeth Studohar \$1, Josephine Pazel 150c, Mary Svigel \$2.

Za sv. maše so poslali:

Frank Dijak \$1, John Anslovar \$1, Mike Kobe \$1, Antoinette Leston \$5, Mary Skube \$2, Agnes Zokal \$1.50, Mrs. J. Kuhel \$1, Mary Pavlesich \$5, Izabela Jezernik \$1, Antonia Berus \$2, Frank Černe \$1, Mrs. Legan \$3, John Zupancich \$6, Mrs. Lesjak \$1, Mary Svigel \$1, Frances Primožich \$1, Vera Tiser \$3, Antonia Kostelec \$1, Joseph Snidarsich \$1, Anna Pierce \$5, Mrs. Pleše \$1, Johana Lazar \$1, Antonia Nemgar \$1, po Mrs. Johani Kastelic \$3, Anna Lumpert \$2, J. J. Cory \$25, Mary Bambich \$2, Anna Lavrich \$1, Mrs. J. Simonich \$2, Frank Žabkar \$1, John Zupancich \$1, Anna Shilar \$1.50, Frances Kastelec \$1, Katarina Hladnik \$7, Frank Mihovar \$1, John Grabrian \$1, Florijan Pelko \$3, Frances Jalovec \$1, John Vučko \$1, Jennie Koren \$1, Katarina Grahek \$2, Mrs. Cerček \$1, družina Brajkovich \$1, Jos. Zakrajšek \$1, Frances Pirman \$2, Frances Jordan \$2, Mrs. Jos. Jakša \$1, Josip Cimperman \$2, Frančiška Baraga \$1, Frances Vehovec \$6, Josephine Milave \$1, Frank Rudman \$2, Katherine Rudman \$2, Mrs. Joe Perko \$3, Mrs. Shimec \$3, Mrs. Keegan \$1.50, Helena Zore \$1, Stanley Chayka \$4.50, Mrs. Jerry Lavrich \$1, Antonia Možina \$2, Milly Simonšek \$1, Marija Pavlešič \$10, Anna Slobodnik \$2, Johana Kralj \$1, Elizabeta Kramarich \$1, Mrs. Bogolin \$3, Mrs. J. Simonich \$2, Josephine Kuhel \$2, Anton Videgar \$1, Frances Remec \$5, Karolina Milost \$5, A. Shely \$1, Frances Jančar \$4, M. M. E. \$1, Antonia Jakopič Jr. \$3, Margareth Jakopič \$1, Anna Simonich \$4, Mary Račič \$1, Frances Pirman \$1.50, Elizabeth Halton \$2, Frances Starman \$2, Johana Hočevar \$1.

Tem in vsem našim blagim dobrotnikom naj Gospod Bog povrne z nebeskimi darovi!

For bargains in real estate see

ANTON J. DULLER

REAL ESTATE, LOANS

Insurance of all kinds

Notary Public

1856 W. 23rd St.,

Chicago, Ill.

Phone: Roosevelt 1633.

PRI UPRAVNIŠTVU AVE MARIJE LAH-

KO NAROČITE TUDI BLASNIKOVE

PRATIKE IN DR. KERNOVO BERILO.

Prijazno pismo grobokopom lista "Ave Maria".

(Iz upravnništva v Lemontu.)

LI je mogoče, ali je verjetno?

Da se najdejo ljudje, ki hočejo izkopati grob listu "Ave Maria"? Da se najdejo, ki marširajo z lopatami na ramah na Ameriške Brezje z namenom, da jih zasade v mehka tla in izkopljejo jamo, grobno jamo za naš list "Ave Maria"?

Ali ni "Ave Maria" edini slovenski nabožni list tukaj v Ameriki? Ali ni že dobri dve desetletji tako vestno čuvala najdragocenejših svetinj slovenskega ljudstva v Ameriki? Ali si ni v teh letih pridobila neizmernih zaslug za versko in narodno čuvstvovanje slovenskih izseljencev v tej deželi?

Ali naj imenujemo s pravim imenom tiste, ki jih imamo v mislih, tiste, ki jih smatramo za grobokope našega velezaslužnega lista?

In če jih imenujemo s pravim imenom, ali se bodo zbalii svojega nečastnega dela, ali bodo odložili lopate, ali bodo odnehali od svoje pogubonosne namere?

Morda bodo, morda bodo!

Tedaj na dan z imeni, z imeni vseh onih, ki so po našem trdnem prepričanju grobokopi lista "Ave Maria"! To so vsi tisti, od prvega do zadnjega, ki bi morali in mogli naš list naročiti ali mu podaljšati naročnino ali ga pridno brati ali zanj agitirati ali mu pridobiti novega naročnika ali ga znancem priporočati — pa tega ne store!

Jož, dolga, dolga vrsta jih je! Čudna, prečudna imena imajo!

Tu je Janez Nimamdenarja! Tako mu je ime, pa ne zato, ker nima denarja, temveč zato, ker pravi, da ga nima. In ga res nima za dobro stvar, za sto nepotrebnih reči ga pa ima.

Tam je Urška Nimamčasa. Tako ji je ime, ker nima časa za branje lista "Ave Maria", za tisoč nepotrebnih poslov ga pa ima.

Tu je Miha Nebodigatreba. On namreč pravi, da lista "Ave Maria" ni treba, češ, da bi se svet ne podrl, če pojde "Ave Maria" v grob.

Tam je Gašper Meniseneljubi. In prav za res se mu ne ljubi, da bi potrkal na sosedova vrata in poagitiral za list "Ave Maria."

Tu je Štefula Kajpatomenebriga. Na to prešmentano ime je bila krščena, ker vedno trdi, da je ona skozi in skozi vsa pridna in dobra, drugi naj pa zase gledajo.

Tam je Lukež Dajtemiljubimir. On postane ferdacano slabe volje, kadarkoli samo od daleč zasluhti, da ga hoče kdo nagovarjati, naj agitira.

Tu je Micona Pejtesesolit. Ona pravi, da samo tisti rinemo list "Ave Maria" naprej, ki nobenega drugega dela nimamo.

Tam je Boltežar Uhmepiši. Ne vem, bo li bral tole prijazno pismo ali ne. Pa četudi bo bral, bo na tihem rekel: ja, ja, le prav lepo me v uho piši. "Ave Maria" pa ne bo našla pota k njegovi hiši.

Tu je Genovefla Sajnivseskupajničvredno. Ta ima najdaljše ime, to pa zato, ker lista "Ave Maria" absolutno ne bere, zato pa tudi ve, da je zanič.

Tam je — — tu je — — tam je — — tu je —

O, še je takih, še! Vsi taki so pravi grobokopi lista "Ave Maria," ker — — no, saj veste zakaj.

O preljubi gospodje grobokopi, o preljube gospe in gospodične grobokopke, kako naj vam dopovemo, da "Ave Maria" noče in noče v grob? Ne, pa ne! Ali veste, da je sedaj

VELIKA KAMPANJA ZA LIST "AVE MARIA"?

Izjemoma smo jo podaljšali do konca meseca decembra, da bi Vam tako dali priložnost, deliti božične darove s številnimi naročili našega lista.

Ej no, dajte, dajte, odložite svoje krampe in lopate, posezite v kampanjo, zavijajte rokave, pojedite na delo in zavpijte na ves glas:

"AVE MARIA" NAJ ŽIVI, I ŽIVI, ŽIVI!

Pozor mladeniči!

Brez dvoma je med našimi slovenskimi mladeniči v Ameriki mnogo takih, ki sicer ne čutijo v sebi poklica za duhovski stan, pač pa imajo srčno željo iti v samostan, da bi lažje zveličali svojo dušo. Taki bi našli v našem komisariatu, ki se vedno bolj širi, tisto mirno življenje, po katerem hrepeni njih srce. Kot samostanski bratje bi lahko silno veliko storili za čast božjo in zveličanje ljudi tako s svojim delom kot zlasti še z molitvijo.

Da postane mladenič samostanski brat, se zahteva samo trdna volja služiti Bogu po našem vodilu ter telesna sposobnost, da more izvrševati opravila v redovnem stanu. Zlasti so dobrodošli mladeniči, ki so izučeni v kakemkoli rokodelstvu. Novodošli so šest mesecev kandidati. V tem času imajo dosti prilike, da spoznajo svoj poklic, ker vidijo od blizu redovno življenje. Če jim ne ugaja, lahko zapuste samostan; ako se pa odločijo ostati, potem dobe redovno obleko in so sprejeti v naš red, ki ima že nad devetnajst tisoč redovnikov.

Mladenič, zakaj ne bi poskusil tudi ti?

Za nadaljna pojasnila piši predstojniku na ta-le naslov:

VERY REV. COMMISSARY PROVINCIAL,
LEMONT, ILLINOIS.

Naši mladini.

FANTOM IN DEKLETOM ZA PRAZNIK BREZMADEŽNE.

Janko Žagar.

Pravijo, da si naše upanje, naša bodočnost, ti mladina. Kar je pomlad naravi, si ti človeški družbi. Mladina, ali si zdrava, da bo zdrava tudi družba, ali si srečna, da bo srečna družba?!

Fant in dekle! Za srečo vaju vleče. Sreče se Vama hoče. Sreče, ki ji ni konca in mej, ki je več kot zlato in srebro sveta, več kot kot jed in pijača. Sreče hočeta, da jo bosta polna srce in razum.

Ali ne gledata okrog sebe mladih življenj brez sreče? Koliko jih je! Brez cilja, brez hrepenenj, brez vzorov; kakor kosti so brez mesa, kakor jablana brez cvetja in sadu, kakor ptica brez peruti.

Fant in dekle, pomislita za praznik Brezmadežne, česa vama je treba, da bosta srečna za čas in za večnost za dušo in telo:

Vere in

Življenja po veri.

Vero imava — bosta rekla. Dobro — toda ali je to vera, ki odgovarja vajinim letom, razvoju in vajinemu razumu? Fant in dekle, ko sta bila otroka, sta govorila kakor otroka, sta mislila kakor otroka — bilo je dosti, da sta vas učila oče in mati, da vama je razlagal božji nauk veroučitelj, ko sta pa v cvetju življenja, ko se do viška razvijajo vajine dušne in telesne zmožnosti, je treba, da je vajina vera razumna, hočem reči taka, da bo zadovoljila vajin razum in napolnila vajino srce.

Fant, da ne veruješ v Boga in njegov razodet nauk samo zato, ker sta varovala tvoj oče in tvoja mati, da ne hodiš v cerkev samo zato, ker sta hodila že tvoj stari oče in tvoja stara mati, tvoja teta in tvoj stric. Dekle, da ne veruješ samo zato, ker vidiš, kako dobro upliva nauk cerkve na vsa tvoja plemenita čustva. Imejta vero zato, ker jo terja vajin razum, ker jo zahteva vajino srce.

Vero otroških let morata razviti v vero oprto na dokaze, ki bodo popolnoma držali, otroška vera mora preiti v zavestno, zrelo vero.

Poglejta zvezdnato nebo nad seboj — in vama bo reklo — nisem se samo naredilo. Vprašajta luč sonca — in bo dejalo — od večne luči je moja luč. Motrita lepoto krasne noči — in bosta slišala — od večne lepote je moja lepota. Vprašajta po zadnjih vzrokih, odkod vse to? Čemu vse to? Odkod življenje, ah, samo od večnega življenja, od Živega Boga.

Poglejta na prekrasen red, na veliko smotrnost v stvarstvu božjem in spoznala bosta, da povsod, kjer je red, mora biti spetna roka, ki je stvari uredila. Opazujta življenje v naravi, opazujta spremembe v njej: iz gosenice — ličinka, iz ličinke metulj; poglejta na polje — na setev — rast — cvetje — žetev, žetev hrano, ki preide v človeške moči. Kako vse po redu, vse po pravih se vrši, kako vse služi človeku, podobni božji, kako vse stvarstvo oznanja slavo neskončni Resnici, Lepoti in Dobroti.

Občudujta v naravi božjo lepoto — božjo moč in božjo modrost — in v duši bo vstala in zažarela orjaška ljubezen do Boga Stvarnika.

Kaj pa je na dnu v dušah brezvercev, praktičnih bogotajcev? Greh in grešna strast, tako, da je resničen stavek velikega Avgu-

ština: Nihče ne taji Boga razven kdor želi, da bi ga ne bilo. Ne- vera, greh, nevednost hodita skupaj po isti poti.

Fant! Iz dečka dozorevaš v moža! V tebi vstaja HREPENENJE PO SVOBODI IN NEODVISNOSTI. Spoznaj, da ti daje vera največjo svobodo, največjo prostost, ker ti pravi, da si otrok božji in dedič nebeškega kraljestva.

Priti moraš do prepričanja, da vera od tebe ničesar ne zahteva, da ti SAMO DAJE, VELIKO DAJE.

Spoznaj, da se pravi BOGU SLUŽITI VLADATI, GREHU SLUŽITI PA — SUŽENJ BITI.

Spoznaj mladina, da so tudi zapovedi božje — delo božje ljubezni, da so te zapovedi božje ne v breme, v nadlego in trpljenje, temveč v tvojo obrambo, v tvoje telesno in dušno zdravje in veselje — tudi šesta zapoved — tudi šesta.

Zapovedi božje so luč, ki ti sveti v temo življenja.

Mladina — telesno dozorevaš — moči se ti jačajo, V TEBI SE DVIGA PONOS IN SAMOZAVEST — spoznaj, da je naš največji ponos, da smo otroci božji. Po nauku brezvercev pa si samo žival in te, ko obnemoreš, lahko vržejo na gnoj. Vera pa ti pravi, da je vse tvoje življenje služba božja, da smo poklicani in namenjeni za srečno večnost. Vera te uči, da imaš neumrjočo, Bogu podobno dušo, da te bodo morali spoštovati, tudi če ti telo obnemore. Služba božja je tvoje življenje — Boga spoznavati, častiti in ljubiti je tvoja naloga — plačilo za to službo pa bo zveličanje, uživanje Boga na vekomaj.

Celo življenje, tudi cvet mladosti mora služiti Najvišjemu. Ali se ti ne zdi podlo, le par zdihljajev na stara leta žrtvovati Stvarniku, Odrešeniku in Sodniku vsega tvojega življenja.

In to, mladina moja: za veseljem te vleče, za veseljem brez konca in meje.

Spoznaj, prepričaj se, DOŽIVI, da je krščanstvo vera veselja, četudi uči trpeti, moliti kesanje in se pokoriti.

Moderni človek je izgubil Boga, zato ni več resnično vesel.

KRŠČANSTVO PA ŠIRI SAMO VESELJE — DASI OZNAJANJA ZATAJEVANJE, PREMAGOVANJE, ODPOVED.

Če kdo ne zataji samega sebe in ne vzame križa nase, ne more za Kristusom v blaženstvo; pred nedeljo vstajenja in veselja mora doživeti veliki petek trpljenja. Brez premagovanja, brez boja — ni značaja!

Mladina! Za veseljem te vleče, za veseljem in srečo ti utrip- le vsaka žilica. Kje je veselje, sreča?

“ČE JE KJE NA SVETU VESELJE, JE V ČISTEM SR- CU.” V srcu polnem ljubezni, polnem žrtve za visoke cilje.

Zato pa je potrebno, da si mladina pravno močna. Do te moči pa ti bo poleg Kristusa v sv. obhajilu največ pripomoglo češčenje Marije Brezmadežne.

Veselje je v čistem srcu — čista pa bodo srca, ki bodo iskreno častila Marijo.

V modernem paganstvu gine smisel za lepoto svete čistosti — gine dekliško poštenje, dekliški ponos.

V starem paganstvu je bila ženska sužnja, krščanstvo je baš s tem, da je širilo češčenje Matere in Device Marije, dvignilo ženo, vrnilo ženi čast. Moderno paganstvo pa z romanom in ki- nom, z gledališko in slikarsko umetnostjo (kakor pravijo), z mo- do in plesom jemlje ženski čast in jo dela za sužnjo strasti in pohote.

Mladenič — pri Mariji se uči spoštovati ženo in dekle — spoštovati vzvišenost in svetost deklišva in materinstva.

Dekle, spoznaj vrednost deklišva, lepoto devištva, bogastvo čistosti v Mariji Brezmadežni. Vedi, da je čistost, poštenje tvoje največje bogastvo. Zato zahtevaj od vsakega moškega, ki s tabo govori in občuje — zahtevaj **BREZPOGOJNO SPOŠTOVANJE**. Naj se zaveda, kdor s teboj govori, da je tvoje telo svetišče božje, tempelj sv. Duha — in kdor tempelj božji skruni, greši hudo. — Naj se zaveda, da je telo orodje duše — neumrjoče in Bogu podobne.

Dekle, pahni od sebe posebno še ljudi dvojne morale, ki po noči pritiskajo močvirne cvetke na svoje prsi, po dnevi pa se jih sramujejo, vanje pljujejo in s prstom za njimi pokazujejo.

Fant, če si si izbral dekle, če si v letih zato in je dekle zato, da jo popelješ pred oltar, ali jo boš znal spoštovati, ali boš znal ceniti njeno največje bogastvo, njeno veselje. Ali je tvoja ljubezen lepa, čista, plemenita, po volji Stvarnika, ki je položil v člo veško naravo tudi spolni nagon, da dosega svoje vzvišene svete namene, da ohranja in pomnožuje človeško družino, da polni nebesa s svetniki —

Dekle, če si v primernih letih — če je ženin tebe vreden in je tvoja ljubezen čista, neoporečna, ali moliš v jutranji in večerni molitvi tudi za svojega izvoljenca? — Ko prejmeš sv. obhajilo, ali rečeš: Kristus ohrani ga v poštenju, v živi veri, čistosti? Kristus bodi mu luč.

Mladina, čistost mora biti v tvojih dušah proti nevarnostim poželenja mesa, čistost mora biti v tvojih dušah proti nevarnostim zapeljevanja sveta.

Čistost pa bo ohranjala samo **REDNA MOLITEV**, iskreno spoštovanje in nrisrčna ljubezen do Marije Brezmadežne in večkratno sv. obhajilo.

Fant in dekle! Po Mariji k Jezusu — po češčenju Matere božje — k večkratnemu objemu s Kristusom v presveti hostiji,

pa boš lahko rekel: vse imam v njem, ki me oživlja,

pa boš lahko rekla: vse premorem v njem,

ki me krepiča.

THE CHRISTMAS SPIRIT

By Albina J. Wahcic.

THE significance of Christmas has an universal appeal. The spirit of Christmas prevails everywhere where its meaning is known. The observance of December twenty-fifth is not restricted to Catholics alone; in the United States it is a national holiday and nearly all creeds observe it.

In general, what meaning is attached to Christmas Day? People look upon it as a day of giving, a day of joy, of happiness, and of merriment. The good wishes of "Merry Christmas" pass from mouth to mouth. Enmity is forgotten, all cares and worries are laid aside. For one day there is "peace among men". There is a feeling of exuberance on this day which makes it entirely different from any other day in the year. Everybody is out to make everyone else happy. Hard-hearted indeed is the one upon whom the spirit of Christmas makes no impression.

This joy and happiness not only shows itself upon the faces and in the shining eyes of individuals it is further displayed in the exchanging of gifts. The spirit of giving is an admirable trait and at no time is it so distinctly present as upon Christmas. Everyone gives. At some other time people may stint

human beings at heart and by nature are generous and in everyone perhaps there is hidden in a corner of the heart the true, the deeper meaning of Christmas, the meaning which we, as Catholics, hold so sacred and dear.

For, it was God Himself Who began the observation of Christmas. All this goes to prove that but not so on Christmas. In what way? By giving Himself to us when He became One of us in the humble stable in Bethlehem. Is not the idea of giving made infinitely more beautiful by the memory of that blessed manger in which Christ was born. Let us have that spirit of giving in full measure by not only giving to our friends but also to remember that He Who gave Himself to us will be made happy if we give Him a gift. There are so many things we can give: prayers, good works, self-denials. On Christmas Day let us all receive Him into our hearts and give to Him those hearts for which He so longs. Then, indeed will we be joyous and sincerely wish everyone a MERRY CHRISTMAS!

PISMA.

Export, Pa., October 10, 1929.

Dear Reverend Father:—

Please publish this story in the "Ave Maria", if you think it will be of interest to the readers of the magazine. The following story was made up by my mother and me on September 13, 1929. We start from Saint Jernej, Yugoslavia. We rode for two miles with horse and buggy and then on the train, on which we rode to the city of Novo Mesto where we went on another train bound for Ljubljana where we arrived at midnight. We then went to a hotel where we spent the night. The next morning we went sight-seeing until two o'clock in the afternoon while waiting for our train. From Ljubljana we went through Hungary, Czechoslovakia, to Germany without stopping, we went under a tunnel for two miles in the night time with no lights in the train. Half-way in the tunnel the train stopped and, oh, how the people got scared. The reason that the train stopped was, a log was laid across the tracks. While in Germany we saw one of the most beautiful lakes in the world.

It was so beautiful with its many colors of blue, red, orange, green, and the soft autumn breeze was blowing gently on the water. The blue and white sky and bright sunlight makes one feel so happy to see it. I can still remember how it looks. From Germany we went to Cherbourg, France, where we stopped for one month. Only the Slovenian people were stopped, the others were permitted to go on to the United States. You can feel how I felt when I was not permitted to go on. I cried the first day. While in France we went sight-seeing around the city, we also went to the shore and watched the rising waves, the blue and white waters, the large ships that came and departed, which made me feel so sad. When our time was up we went on the ship named, "The Russian Bell". We were on the sea for ten days. The sea was very rough. We only had one clear day, then we went on the deck. While on the ship one man died and was put into a large sheet and buried in the sea at midnight. We arrived at New York on November 1st, at seven o'clock in the morning, and left at five in the afternoon. We arrived at Trifford, Pa., at noon the next day. While waiting for the train we went sight-seeing. My father met us when we got off the train at Trifford. From there we rode on to Export, Pa., where we got off and then rode in a car to a farm four miles away where we were going to live and are still living at the present time. How strange it seemed to me in America. Fine buildings, different clothing and language, it seemed funny to me. All of the people looked at us when they saw us. I remember the first day I went

to school, how the boys and girls made fun of me, called me a greenhorn and many other names and asked me questions in English. When they saw that I could not answer them, they laughed and roared. But I did not mind them, and set down to study hard and I soon could speak and understand the English language, so that now I can speak so well that no one can call me names or tell that I came from Europe. So when I tell them I did, they will tell me I did not. So I tell them to go on and ask my mother or my teacher, so they go and ask, and when they are told I did, they say, "It is hard to believe." So now my story comes to an end and I hope the readers enjoyed reading it.

Sincerely yours,

Mary Božič.

MAMICI,

žalujoči za ljubljeno hčerko,
ANGELICO MERVAR.

Ni te več, zaman te iščem . . .
Srce tvoje je odbilo.
Nad teboj, Angel'ca moja
Zagrnilo so gomilo.

Ni te več ti cvetka krasna,
ti biser mojega srca.
Lilija nedolžna, blaga,
prezgodaj si od nas odšla.

Me li kdaj pokličeš milo,
Kot si me klicala nekdanj?
Da le enkrat bi vrnilo
se moje dete mi nazaj!

Kaj tožiš mamica po meni,
kaj sili solza ti v oko?
Najvišje volje se okleni,
ozri se v blaženo nebo.

Pod tvojim varstvom sem cvetela,
pa Jezus je prišel po me,
bila sem čisto snežno bela,
na svoje vzel me je srce.

O, ko bi srečo ti poznala,
ki uživam v raju jo sedaj, —
bi z dušo vso me blagovala,
ne klicala bi me nazaj.

Miluj cvetice v temnem logu,
jesen jim bo uzela žar;
jaz pa cvetem pri večnem Bogu,
moj cvet ne vsuje se nikdar.

Ljubezen ni zamrla moja,
ko grob kopali so za me,
Angel'ca sem ostala tvoja,
še bolj te ljubi zdaj srce.

Na božjem srcu molim zate,
vsem svojim hranim blag spomin:
Ves blagoslov, ki ga imate,
pozdrav je z blaženih višin.

Ne toži mamica na poti,
čez kratko združiš se z menoj;
nedolžna pridem ti naproti,
Angel'ca tvoja, angel' tvoj.
Zložila Jennie Oberster.

Pittsburgh, Pa., Nov. 18, 1929.
5220 Pol Way.

Častiti gospod:—

Prosim, da bi dali moje pismo v Ave Maria. Jaz sem petnajst let stara in sem izhodila šolo Marijinega Vnebovzetja. Imam še brata in sestro, ki še hodita v šolo. Doma imam še dve

sestri. Častiti gospod, jaz sem se namenila napisati par vrstic, ker se ne vidi iz Pittsburgha nič v Ave Maria.

Dam Vam vedeti, da smo imeli lepo vreme v oktobru. Imeli smo tudi štiridesetno pobožnost. Kako je lušno bilo, ker so drugi duhovniki prišli pomagat našemu gospodu Škuru. Lepa hvala gospodu Bratini za krasno pridigo in za lepo spovedovanje. Dragi gospod, kako veselo pričakujemo vesele božične praznike in upam, da bo Santa Claus dober vsem.

Gospod, odpustite mi, ako sem kakšno pomoto naredila, ker jaz nisem hodila v šolo se učiti slovensko pisati.

Zdaj Vas lepo pozdravljam, gospod, pa se bom še drugič oglasila.

Z Bogom!

Miss Mary F. Kunich.

Sheboygan, Wis., 13. novembra 1929.

Častiti gospod urednik:—

To je moje prvo pismo v Ave Maria. Jaz hodim v šolo sv. Cirila in Metoda in sem star devet let. Hodim v 4. razred; učijo nas častita sestra Febronia. Imam še enega brata in dve sestre, ki hodimo vsi v šolo. Moj brat in jaz ministrirava pri sv. maši. Moje veselje je, kadar mi dajo častita sestra Dovijana nalogo, da smem ministrirati.

Vas pozdravljam

Frank Novšek.

978 E. 239th St., Euclid, O.

Dragi Rev. Striček:—

Novo življenje je okrog cerkvice sv. Kristine v euclidski vasici. Vedno kaj novega. Vsi dobri farani se trudijo za svojo cerkev in šolo.

Prvo nedeljo v oktobru so slovesno blagoslovili lep kip naše nebeške Matere Marije. Dekleta Marijine družbe so se morale pokazati. Ta dan so priredile botrom in botricam in gostom veselico. Kip so blagoslovili č. g. župnik Rev. Vukonič in prav lepo ganljivo so govorili o Mariji. Vse je pridiga ganila in solze so zdrčale po licu marsikaterega poslušavca. Priporočali se nam, da moramo pobožno častiti našo mater Marijo, se zatekati k njej v vseh dušnih in telesnih potrebah. Nazadnje pa so prosili Marijo, da naj blagoslovi: Dekliško družbo, Oltarsko društvo in vsa druga društva, ki so bila prisotna, matere in očete, otroke in vse — celo faro.

Naša cerkvice je dobila novo obleko: lepo je "počaršana"; tudi rožice so zasajene pred njo.

Naša č. sestra Avrelija nam je obljubila, da se kmalu začnemo učiti igro za Božič. Radi se učimo. Ko bomo drugič pisali, bo zopet kaj novega — sv. misijon. Prosimo vse čitatelje Ave Marije in Vas, č. g. urednik, da molite za dober uspeh.

Pozdrave iz zelenega Euclida pošilja

Dorothy Fritz.

Odgovor mladini:—Zahvaljujem se za ljubka pisemca celega leta. Mislim, da jih je največ prišlo iz Steeltona, potem pa iz Clevelanda, zlasti iz Euclida. Tudi od drugod so se radi oglašali. Naj bo novo leto še bolj bogato na mladinskih pismih!

Tudi eno žalostno vest moram javiti v mladinskem oddelku ob koncu leta: Umrla je nesrečne smrti pod kolesi avtomobila mala naša dopisovalka, Angelica Mervar iz Clevelanda. Žalujočim sorodnikom izražamo na tem mestu iskreno sožalje. Trdno upamo, da se Angelica veseli med nebeškimi krilatci in da bo za nas vse skupaj prosila pri ljubelem Jezuščku.

Vesele božične praznike želi vsem mladim prijateljem
urednik A. M.

THE TRUE ARTIST MUSICIAN

By Albina J. Wahcic.

Is musical artistry attained over night? Some individuals have that peculiar and totally erroneous idea that to become an artist requires very little preparation and that the road to success in musicianship is easy and a path strewn with roses. Nothing can be farther from the truth than that. It is thought and not infrequently that all that is necessary is to learn or memorize a few songs or compositions; give a recital or concert and triumph and financial returns come rolling in. Behold the artist! If success were so near at hand perhaps music would not be so great an art, for, anything really worthwhile is attained through an inexhaustible amount of effort.

To become a Doctor of Medicine or to follow any other profession necessitates years and years of study. The field of music is sufficiently extensive to require at least an equal amount of endeavour, in many respects it is more difficult and expects more of the individual striving for perfection in it. And yet, how few realize how much the artist must do to do justice to himself and to his profession. Often, the term artist musician is taken too lightly and anyone who can play a little or sing a little or has spent perhaps two or three years of study in music is called an artist. On the other hand, many true artists are looked upon with suspicion as pretenders and mere money grabbers and the like. Indeed a sad state of affairs!

The artist musician usually begins his studies in earliest childhood days. This is continued through

all the years of adolescence to maturity. Incessant practice, endless work, deep concentration, earnest endeavour, all this is but a foundation upon which artistry is moulded. Study is not restricted only to the voice or a particular instrument but it is general, embracing an extensive education in academic subjects. Further, a thorough training in all the principal branches of music is expected. At no time may there be a standstill. Even when the young student makes his debut as an artist, work does not cease. Once perfection is attained it must not be neglected. The art of music, is in fact quite ungrateful. When a painter finishes his masterpiece and exhibits it that is the end of it. The painter has completed his work and no retouching or refinishing is necessary. But the musicians' work is not finished when the compositions are exhibited, that is played, on the stage. Each artist must continue working at his compositions to keep them in the perfection expected by the audience.

Take, for example, the singer, the artist singer. Be it for concert or opera or both he or she must have extensive preparation. In the first place he must be physically fit and in good health for stage and concert life is strenuous. It is not always easy to face an audience. Experience alone will gradually overcome that natural nervousness to which nearly everyone is subject. The singer must also have personality and magnetism, that certain something which draws an audience and which is endearing to every one who hears him. These are only a few of the external qualifications which every singer must possess. His voice must have timbre or vocal color, he must be able to produce beautiful tones. Correct way of breathing, of attacking a tone, releasing it, all this is taken into consideration. A beautiful voice but the inability to articulate, pronounce and enunciate each word correctly will not get a singer very far nor make him a brilliant artist musician. Each vowel must be properly sung, each consonant practiced. Numerous other items must be considered as well as other branches of music studied. It is no wonder that years pass before the singer becomes a full fledged artist. A short time ago, the world-renowned singer, Amelita Galli-Curci was awarded the degree of Doctor of Music; these are the heights of endeavour she has attained through years of work and constant effort.

Occasionally we hear people remark upon the simplicity of the songs in a program. Therein lies the beauty and success of a concert. One who is able **effectively** to sing short simple songs, is all the more capable of singing lengthy compositions. The seemingly simple is in reality very difficult. No successful artist fills up his program with what is called "fire-works," dashy, galloping compositions. Rather

he arranges it carefully with plenty of variety in his selections.. Therefore the artist must have a very extensive repertoire at his fingers' ends.

The despicable trait of jealousy is often attributed to musicians. That, in most cases, is a false accusation. Why jealousy should predominate among musicians more than in any other profession is not understandable. Naturally, that it is sooner noticed when it does occur can be understood because the musician is nearly always in the limelight and his outbursts of temper and display of temperament is a fine subject for a news item. On the whole, according to my opinion, it is not the artist who is jealous but they who would aspire to his ranks. The artist is the victim of jealousy, in other wordss.

Our Slovenian nation is not found wanting in true artists. Recently, the mother country, Carniola, has sent to us artists who are artist musicians to the core. The least we can do is to show our whole-hearted appreciation by attending the concerts they give. There is no one that can honestly say that he has not been satisfied with the concerts that have been given by these, our own Slovenian artists. They came to America to show us the beauty of song, in particular the depth of Slovenian folk music. We were thrilled and carried over to that beautiful land from which they come. They are and have been our guests and are to be treated as such. Various false suspicions either privately or publicly expressed against them are not to our credit. Prejudicing the Slovenian public without sufficient cause and knowledge is certainly not admirable. It ought to be understood that no artist that is worthy of that title can degrade himself to such an extent as to produce anything that is vile, and beneath

the dignity of his art. The musician has had training in all that is beautiful not only in music but in life. The charracter of a true artist is of sterling quality, it is therefore naturally impossible for anyone of that type to stoop to anything low.

The artist musician is one then who is not only perfect in his art but likewise possesses the qualities that make up a man or woman of character.

IN THE REALM OF BOOKS.

By Albina J. Wahcic.

Swinnerton, F. A.: A BROOD OF DUCKLINGS (1928).

Doubleday, Doran & Co.

Stern, G. B.: DEBONAIR (1928).

Alfred A. Knopf, N. Y.

These two books are exceptionally interesting from a standpoint of comparison and contrast. The first of these portrays the father trying to keep up with his two growing daughters; the second shows the mother of a present day girl. Both books are valuable as works of literature. They are finely written, the plot of each is well developed; the characters are excellently sketched; there is nothing of the grotesque in either of them.

Graeme, Bruce: HATE SHIP (1928).

Grosset and Dunlap, Publishers, N. Y.

Blaker, Richard: THE JEFFERSON SECRET (1929).

Doubleday, Doran & Co., Garden City, N. Y.

These two mystery stories are of different types. The first is the story of a young author and his exciting adventures as a detective; the second is a "mystery with love and without a murder."

Cather, Willa: DEATH COMES FOR THE ARCHBISHOP (1929).

Alfred A. Knopf, N. Y.

A graphic picture of the struggles of the early missionaries in the southwest territory of the United States.

Weston, George: THE BEAUTY PRIZE (1925).

Dodd, Mead & Co., N. Y.

An interesting story of twins. It is a very humorous account with literary value. Especially fine for dreary December evenings.

Petrov novič.

Priredil P. H.

AVOJSKI kralj Viktor Emanuel se je polastil papeževe dežele; podpiral ga je pri tem francoski cesar Napoleon III. Sto in sto zavodov in samostanov je dal kralj zapreti, redovnike izgnati, cerkveno premoženje konfiscirati; a to mu ni zadostovalo. Rim je hotel imeti in ga je res leta 1870 siloma zavzel. Sovražniki sv. cerkve so se veselili; časniki, večinoma v judovskih rokah, so pritrjevali, katoliško ljudstvo pa je krepko stalo na strani sv. očeta, pošiljalo med svet protest za protestom, in začelo zbirati prispevke za papeža, ki je bil oropan vseh dohodkov, judeževih grošev pa ni hotel sprejeti iz vladnih rok. Stiska sv. očeta je vžgala v srcih katoličanov plamteči ogenj.

Zunaj v predmestju dunajske prestolice je živela žena, mati dveh otrok. Napravila se je za izhod in vzela otroka seboj. Vzela je v roke denarnico in štela: deset, dvanajst, petnajst krajcarjev. No, dva lahko dam za svetega očeta. Skrbno jih zavije v snažen papir in ga da deklici v roke z naročilom, naj položi dar na krožnik. "Danes," pravi, "stoje plemenite gospe pred cerkvenimi vrati in pobirajo prispevke za sv. očeta, same grofinje in baronice, glej torej, da se lepo obnašaš." Deklica se zasmije in je ponosna, da bo smela kaki grofinji izročiti materni dar.

Trojica se poda na cesto in sredi tiste ceste je stala čedna hišica, v kateri je bila prodajalna za živila. Vdova se je z boleznim pogledom ozrla vanjo in sama pri sebi zdihnila:

"Mama," pravi deček Nacek, "sedaj je umrl gospod D., ki nas je pripravil ob hišo; prav se mu godi."

"Tiho, otrok, ne veš, kaj govoriš! Mrtve moramo pri miru pustiti in jim večni pokoj želeči. Bog bo že skrbel tudi za nas. Reci toraj: Bog mu daj večni pokoj!" — In Nacek je rekel polglasno: "Bog mu daj večni pokoj!"

Okno prodajalne je bilo odprto; zračili so prodajalno, ker včeraj je ondi umrl gospod D. Peljali so ga v mrliško vežo in ondi sedaj leži. Bil je trd mož, usmiljenja ni poznal; kdo ve, če je našel pri Bogu usmiljenje?

Vdova Müller je imela prej to prodajalno; ko je pa umrl njen mož, je znal D. vdovo toliko časa zvijati, da je ubožala in morala iz hiše. Najprej ji je skazal to in ono ljubav, v zadregi ji posodil denar, in ko jo je popolnoma izžel, jo je vrgel iz hiše. Vdova Müller je bila jako poštena, delavna in skrbna za otroke. Nastanila se je blizu svoje nekdajne hišice, šivala, prala, likala in tako skromno preživela sebe in otroka. Ljudje so jo poznali in ji dela nosili; če pa ni bilo dela, tudi ni bilo jela in družina je imela neprosto-voljen post. To je trajalo že tri leta, D. pa je začel bolj in bolj bolehati, in je umrl.

Vdova prime otroka za roke in ju hitro odvede mimo hiše žalostnega spomina. Šli so v cerkev sv. Štefana. Deček pravi: "Čemu tako hitimo, saj imamo še pol ure časa."

"Nič ne de," pravi mati, "morda še vjamemo kaj pridige in dobimo sedež, kakor velika gospoda. Danes bo gotovo slovesna služba božja in lepa glasba, ker je nedelja Petrovega novčiča. In vsa visoka gospoda bo navzoča. — Glejta otroka, katoliška cerkev je zares dobra mati: vsak sme v cerkev, kadar hoče; kako bi bilo dolgočasno, če ne bi imeli ob nedeljah božje službe! Tako pa ob nedeljah pozabimo na vse gorje, na vse skrbi in potolaženi in pokrepčani prihajamo iz cerkve, kakor prerojeni. Otroka, kadar mene več ne bo, ne pozabita na nedeljsko službo božjo."

Pršli so pred katedralo; kočija za kočijo pripelje gospodo iz najvišjih, tudi cesarskih krogov. Med gospodo je bil videti tudi vitek gospod s črno brado. "To je grof Chambord," reče gospa Müller neki sosed, "ta je bolj upravičen zasesti francoski prestol, kakor Napoleon." — Zvonovi se oglasijo v visoki lini, orglje zabučje, nato pa stopi na prižnico častitljivi duhovnik in jame govoriti o Petrovem novčiču. Nekateri razsvitljenci, ki so prišli v cerkev samo iz radovednosti, so se pri besedi "Petrov novčič" nasmehili; ko pa je pridigar enostavno in mirno razložil cel položaj sv. očeta, tedaj je postalo v cerkvi zelo tiho. Dejal je, da je Petrov novčič v navadi že od starodavnih časov, in da je sedaj, ko je papež izgubil deželo in dohodke, potrebno podpirati ga z denarnimi prispevki. Papež te podpore ne potrebuje zase, on je z mali mizadovoljen; potrebuje jo pa za upravo cerkve, za kongregacije, za kardinale, ki vodijo kongregacije in v njih sodelujejo, za papeževe poslanike, ki po raznih državah zastopajo sv. stolico, za samo mesto Rim, da se ohranijo v njem spomeniki in hiše božje, zlasti pa za misijone in ustanovitve novih škofij po misijonskih deželah. Papež je skupni oče celega sveta, vse se obrača k njemu. "Ali naj svet oče s praznimi rokami stoji napram vsem tem zahtevam? Ali moremo mi, katoliški kristjani, njegovi duhovni otroci, mirno gledati, ko mu cerkvi sovražni elementi spodkopujejo veljavo, mašijo vire dohodkov in ga pustijo brez sredstev sredi toliko potreb, dočim je pri nas ljudi, katerim preostajajo tisočaki in skoraj nihče ni tako siromašen, da ne bi mogel vsaj nekaj vtrpeti? Cerkev je velikanska in sveta družina, v kateri je vedno lepo cvela krščanska ljubezen, in naša sveta dolžnost je, da sedaj svetega očeta podpiramo. Kakšni katoličani bi bili, ko bi sv. očeta sedaj pustili na cedilu!"

Zdelo se je, da verniki soglašajo in da so pripravljeni na žrtve vsak po svoji moči. Slovesna maša se prične, nadškof sam pristopi k altarju; razvija se tako liturgično veličastvo, kakršnega je zmožna samo katoliška cerkev. Po svetem opravilu se cerkev prazni, pri vseh vratih pa stoje na desno in levo plemenite gospe, vse v črnih oblačilih, s krožniki v rokah, kamor so verniki polagali Petrov novčič. Gospe se niso sramovale

SMEŠNICE.

Priredil P. Blanko.

Ali — ali. — Sodnik: "Tu v dvorani je prepovedano kaditi. Ako hočete tukaj kaditi, pojdite ven, ali pa ugasnite smodko!"

* * *

Logika. — Stražnik avtomobilistu, ki je prehitro vozil: "Ali imate uradno dovoljenje?"

"Da, tukaj v žepu ga imam."

"Dobro, ker imate dovoljenje pri sebi, mi ga ni treba pokazati, ako ga pa ne bi imeli, bi mi ga morali pokazati."

* * *

Carinar. — Carinskemu uradu je bilo naznanjeno, da pride vlak napolnjen z živčno bolnimi, ki se peljejo v sosedno državo na odih.

Pol ure pozneje res prisopiha brzovlak in se ustavi. Carinski uradniki vstopijo zaradi revizije.

Eden izmed njih vpraša potnika prvega razreda:

"Imate kaj ocariniti, gospod?"

Gospod prijazno pokima:

"Seveda, moj dragi! Tukaj imam dvesto smodk, ki jih sam vendar ne morem popuštiti, potem nekoliko pravih bruselskih čipk in tudi 10 funtov čaja."

Uradnik skoči iz vlaka, zažvižga svojim kolegom na piščal ter zakliče:

"Pojdimo, možje, tu smo opravili. Vlak je poln norcev!"

* * *

Razlaga. — Mali Slavko je bral, da so velika ušesa znamenje radodarnosti, zato vpraša očeta, ako je to res.

"Seveda," odgovori oče, "radodarnosti narave."

Velikodušno. — Gospodična:

* * *

"Za božjo voljo, vi ste mi izdrli napačni zob!"

Zobozdravnik: "Nikar se ne vznemirjajte, gospodična, saj vam tega zoba ne bom zaračunal."

* * *

Predrznost. — Mama, jaz se bom dala ločiti od moža. Anton

javno se nastavit k cerkvenim vratom in pobirati miloščino za sv. očeta. Ljubezen vse premaga.

Težki denarji so padali na krožnike, zlato, srebro, papirji, a tudi ubogi vinarji; in siromakom je veljala ista zahvalna beseda "Bog plačaj", kakor bogatinom, morda siromakom še bolj srčno. — Sedaj pride na vrsto gospa Müller s svojima otrokoma. "O, da bi jaz imela 10-goldinarški bankovec, rada bi ga dala za sv. očeta!" Tako misli sama pri sebi. Njena hčerka pa se je približala visoki gospe, se ji globoko priklonila in vrgla zavitek z dvema krajcarjema na krožnik. Mati je z otožnim srcem gledala ta prizor.

V tem hipu pride iz cerkve fino oblečeni gospod s črno brado in se postavi med vdovo in in plemenito nabiravko. Porogljivo se nasmehne, pogleda samozavestno krog sebe, kakor bi hotel reči: pogledjte, kaj bom jaz sedaj naredil! Potegne denarnico iz žepa, razvije bankovec za 50 goldinarjev in se bliža grofinji, ki ga je poznala. Ta pomoli krožnik; toda gospod potegne roko z bankovcem nazaj, se ozre krog sebe, zagleda vdovo, ji poda bankovec in pravi: "Moje ime je vitez G., komercialni svetnik. Vi, gospa, se mi zdite ubožna; vzemite tedaj ta-le bankovec in ga porabite zase. Jaz dam miloščino raje ubožcem, kakor papežu in kardinalom tja v tujo deželo. Kardinali se vozijo v zlatih kočijah, dobro jedo in pijejo, tedaj ne potrebujejo mojega denarja." S temi besedami poda vdovi bankovec in se sicer ozira oblastno in zmagovito krog sebe.

Gospa Müller zarudi po celem licu, sprejme denar, toda v tistem hipu se približa grofinji, položi bankovec na krožnik in pravi glasno: "Za Petrov novčič!" — Vitez tega ni prišakoval, tedaj zavpije jezno: "Jaz si to prepovem! Za Rim jaz ne dam denarja!" Gospa Müller je hotela gospodu dati odgovor, toda nastala je med navzočimi velika razburjenost, čuli so se ti in oni medklici; eden izmed dunajskih meščanov pa pravi: "Gospod, ne delajte komedije tu pred cerkvenimi vratmi. Vi ste gospe bankovec podarili, ona ga da, kamor hoče. In če ga da za sv. očeta, vam to nič mar; razumete?" — Drugi pa pravi: "Naredite prostor, da more gospod vitez naprej!" — To se je rade volje zgodilo in gospod vitez jo je osramočen brzo odkuril.

Gospa Müller je bila med tem že na potu proti domu. Ta prizor se je kmalu zvedel po celem Dunaju v veliko zabavo prebivavcev. Tudi grof Chambord je zvedel o stvari, in začel poizvedovati, katera gospa je to bila. Drugi dan že je zvedel zanjo, zvedel pa tudi za njene žalostne razmere. Tretji dan pride k vdovi plemenita gospa in ji pove, da ji je prodajalna s stanovanjem vred na razpolago, lahko se precej vanjo vseli. Neimenovan dobrotnik je kupil zanjo hišo v zameno za bankovec, ki ga je ona podarila papežu in za izvrsten nauk, ki ga je dala nasprotniku Petrovega novčiča.

je postal neznosno predrzen človek."

"Zakaj?"

"Pomisli, naučil je papigo, da me vedno oponaša, kadar se kre-gava."

* * *

Zlobni jeziki. — "Kaj misliš, po kom je Jožica podedovala svojo lepoto?"

"Po očetu. Zapustil ji je tovarno za barvila."

* * *

Ne uboga. — "Moja žena ne gre po noči nikdar pred drugo uro v posteljo. Ne morem je tega odvaditi."

"Kaj pa dela?"

"Nič, name čaka!"

* * *

Čudež. — Učitelj govori v šoli v čudežu. "No, Pavle, povej mi, kaj je čudež?"

Deček se briše pod nosom, a ne odgovori besedice.

"Saj sem si mislil," pravi učitelj, "da ne veš kaj je čudež. Poslušaj toraj!"

"Misli si, kaj bi ti rekel, ako bi se neke noči prebudil ob pol-

noči, pa bi videl, da je popolnoma dan, — — — da sije solnce. No, kaj bi ti rekel?"

"Rekel bi, da je ščip."

"Tega vendar ne bi mogel reči, ako bi na svoje oči videl, da je v resnici solnce."

"Ne," odvrne Pavelček, "saj vendar poznam razliko med soncem in mesecem."

"Pa — — ako bi ti kdo zatrdil, da je sonce — — —"

"Rekel bi mu, da je lažnik."

"Kaj pa, ako bi ti jaz sam zatrdil, da je sonce; meni se vendar ne boš upal reči, da sem lažnik, kaj?"

"Ne," pravi Pavelček, "rekel bi, da ste se ga malo preveč — —"

* * *

Nobena umetnost. — Čarovnik: "Moje gospe in gopodje, sedaj bom ta klobuk za gospe spremenil v petdesetak."

Nekdo med gledavci: "Prava umetnost! Moja žena je včeraj spremenila stotak v svoj klobuk."

* * *

Obziren zdravnik. — "Križa je, hvala Bogu, prestana. Vendar va-

rujte se, nasledki se šele pokažejo."

Bolnik s slabim glasom: "Hvala, gospod zdravnik, da ste me tako obzirno pripravili na vaš račun."

* * *

Opravičenje. — "Tvoja sestra pa ni odkritosrčna. Pravi, da je stara dvajset let, pa jih ima že šestindvajset."

"No da, saj se je šele s šestimi leti naučila šteti."

* * *

Potolažil bolnika. — Profesor Baron, eden najboljših kirurgov v Budapešti, ni imel samo ostrega noža, ampak še ostrejši jezik.

Bogat bolnik, ki je pa bil znan kot velik skopuh, je prišel k njemu. Imel je na vratu majhen izrastek, ki mu je bil zelo nadležen in ga je bilo treba odpraviti potom operacije. Vprašal je zdravnika, koliko bi ta stala. Baron je zahteval 500 kron. Ker se je pa ta vsota zdela skopuhu previsoko, začel se je pogajati.

"Prosim, gospod profesor, ali bi ne bila polovica svote dovolj? Saj je 250 kron tudi lepa vsota."

"Zelo obžalujem, operacija mene stane več."

"Torej, recimo tristo."

"Tu se ne bomo pogajali!"

"Tristo petdeset, gospod Baron. Saj bom še te dal s težkim srcem."

"Ali," vzroji kirurg, "nikar si ne delajte nepotrebnih skrbi, saj bodo to vsoto plačali vaši — dediči!"

* * *

Iz Škocije. — Samogovor starega Škota: "Aki bi bil zakon poprej spoznal, preden sem ga spoznal, bi ga ne bil nikdar spoznal."

* * *

Zdravniško poročilo. — "Bolnik se je po operaciji počutil vsak dan bolje, popolnega zdravja pa, žalibog, ni doživel."

* * *

Zlobno. — Ančka: "No, kako se ti depade moja nova obleka?" Pepca: "Čista voda."

Ančka: "Tako prozorna?"

Pepca: "Ne, tako neokusna!"

Vsebina letnika 1929.

I. PESMI.

Prošnja za milost zvestobe	str. 2
Duhovno prerojenje	str. 5
Drobne pesmi	str. 28
Svečnica	str. 34
V tihih urah	str. 39
Možu in ženi	str. 42
Svetemu Jožefu	str. 66
Cvetna nedelja	str. 66
Velikonočna fantazija	str. 66
Gospod je res vstal	str. 70
Pasijonski soneti	str. 74
Sočna pomlad	str. 100
Pomladno jutro	str. 105
Pri teti v Šmarci	str. 112
Majniški kraljici	str. 129
Slavite Marijo!	str. 141
Kraljici majnika!	str. 141
Mariji	str. 141
Pri Materi	str. 167
Slava Mariji	str. 167
Lilijaska pota	str. 178
Najlepši	str. 181
Uganka	str. 214
Trkajte in se vam bo odprlo	str. 233
Kristusu Kralju	str. 285
Rajnemu prijatelju preč. P. Engelhardu, O.F.M.	str. 309
V spomin pč. F. V. Kovaču, O.F.M.	str. 309
Novemberska noč v Slov. goricah	str. 322
Brezmade ni	str. 342
Sveta noč	str. 342
Božična	str. 342

II. POVESTI, ČRTICE itd.

Kazimir Troha in njegova družina	str. 6-9, 38-39
Sveti večer na Tibetu	str. 9
Pozabljen amulet,	str. 13-14, 29, 45-48, 75-77, 106-108, 138-140, 171-172, 209-210, 210, 243-246, 293-296, 323-325, 351-353
Policija	str. 81-82, 116, 143, 180-181
Zgodí se Tvoja volja	str. 101-102
Voščilka	str. 103-105
Neznani umetnik	str. 112
Katica štirikrat na obisku	str. 135-136, 168-169, 206-207, 236-237
Moja mati	str. 144
Modroslovec in otrok	str. 144-145
Kršč. ljubezen in framaonski satanizem	str. 165-167
Rajši smrt kot greh	str. 178
Oj, Doberdob	str. 161-162, 210
Duhovnikovo maščevanje	str. 231-233
Požrtvovavna ljubezen	str. 249-250
Boljše je dajati, nego jemati	str. 262
Za smeh	str. 262
Uresničene sanje	str. 280-283, 316-319, 344-346
Sv. Francišek	str. 275-276
Ob mrtvaški knjigi	str. 305-306
Tvoji otroci ti bodo povrnili	str. 310-312
Za Božič	str. 343
Spomini na mater	str. 320-321

III. ČLANKI IN PODOBNO.

Mesečni pridigar,	str. 3-5, 35-37, 67-70, 99-100, 131-133, 163-165, 201-202, 227-230, 277-278, 307-309, 339-341
-------------------------	---

Za može, za žene in za druge:

Križ — sonce družin	str. 10-11
Misli o naših organizacijah	str. 11-12
Družina in tisk	str. 40-42
Bodi mož in preozek ti bo širni svet!	str. 73-74
Kjer je žena, tam je zmaga!	str. 103

Laktancij o rimskih preganjavcih,	str. 14-15, 49-50, 77-79, 108-110, 145, 179-180, 250, 292, 325-326, 353-354
Sedem Marijinih besed (IV.-VII.)	str. 16, 50-51, 80-81, 113
O cerkveni glasbi	str. 33-34
Vstajenje	str. 65-66
Fotografski aparat	str. 83-84
Rimsko vprašanje — rešeno	str. 97-98, 115-116
Francišek in narava	str. 110-112
Marija, milosti polna	str. 129
Črtica o Karmelu	str. 134, 175-176, 247-248, 296-297, 321-322
O katoliški akciji	str. 140-141, 169-170, 207-208
Francišek in Evharistija	str. 173, 211-212
Ob vseslovenskem kat. shodu	str. 193
Program vseslov. kat. shoda	str. 195-197
Pojdimo na vseslov. kat. shod!	str. 199-200
Sv. Ciril in Metod. prosita za nas!	str. 200
Po vseslov. katoliškem shodu	str. 225
Kaj mi je Marija na Brezjah naročila?	str. 226, 256-257
Zravajte svoje doline	str. 350

Mesečni glasnik Prosvetne zveze.

.....	str. 234, 284, 315, 347
Iz zgodovine slov. katol. shodov	str. 285-286, 315-316, 347
Katera božja služba je prava?	str. 212
Verski razvoj srbskega naroda	str. 251-252
Liturgično gibanje	str. 253-255
Vera — iznajdba duhovnikov?	str. 255-256
Yes, Father!	str. 276, 303
Moja duša povečuje Gospoda	str. 279-280
Kateri vlak pelje v nebesa, kateri v pekel?	str. 313
Spomini na mater	str. 320-321
Orlovske slavnosti v Pragi	str. 348

IV. RAZNO.

Urednikova uvodna beseda	str. 1-2
Sv. Mala Terezija	str. 12
Drobne vesti,	str. 15, 45-48, 79-80, 114, 238-241, 289-292, 312, 346
Nekaj kronike	str. 18
Glasovi od Marije Pomagaj,	str. 19-21, 52-53, 85-86, 117-119, 146-152, 182-184, 204-206, 258-261, 298-299, 327-329, 355-356
Iz našega ofisa,	str. 21, 54, 86-87, 120, 153, 184-185, 213-214, 261-262, 300, 329-331, 357
Naši zastopniki	str. 55-56
Izredno sveto leto	str. 37
Dragi Amerikanci!	str. 43-44
Zahvala dobrotnikom	str. 48
Pod vtisom dveh veseljih vesti	str. 71-72
Poročilo iz Johnstowna, Pa.	str. 72
Nove fonografske plošče	str. 102
Razno	str. 133-134, 331
Samo dva meseca še	str. 137
Z grička Assisi	str. 142-143
Pismo prevzv. ljubljanskega vladike	str. 145
Mi gremo naprej!	str. 174
Vseslov. kat. shod (iz tajništva)	str. 222
Razglas za kampanjo	str. 273
Dva sveža grobova	str. 319
Zlati jubilej velikega papeža	str. 337
Petrov novič	str. 364

Naši mladini:

Bethlehem	p. 22-23
Memorable days	p. 23-24
Maló gramatike	p. 24-25, 61, 91-92, 157, 189
Sveta noč	p. 25
Pisma,	p. 26-27, 58-60, 90-91, 121-124, 154-156, 187-189, 218-219, 266-268, 302, 333-334, 361

Resnično. — "Povejte sami, dragi moj, ali je kaj prijetnejšega, kakor ledenomrzla kopel pred prvim zajtrkom?"

"O da, zajtrk brez ledenomrzle kopeli."

* * *

Nasedel. — Sluga: "Gospoda ni doma, je opotoval."

Obisk: "Povejte mu, da naj prihodnjič vzame tudi glavo s seboj, ki jo je sedaj pozabil na oknu."

* * *

Nepobitno. — Sodnik: "Ali ste bili že prej kaznovani?"

Obtoženec: "Zadnjih deset let gotovo ne."

"Veste to natančno?"

"Seveda, saj sem bil zadnjih deset let v zaporu."

Dober svet. — Ali, gospod zdravnik, kako bi mogla zabiti žebelj, da se ne bi udarila po prstu?" vpraša mlada žena zdravnika med tem, ko ji je obvezal udarjeni palec.

"Lahko! Držite kladivo z obeh rokama."

* * *

Konj. — "Konj, ki ste mi ga prodali, se je včeraj naenkrat zgrudil mrtev na tla."

"Ne morem pomagati! Pri meni ni tega nikdar storil."

* * *

Brez skrbi. — "Gospod, v vaše stanovanje je ravnokar ulomil tat."

"No, ta bo pomnil! Bunke, ki jih bo dobil od moje žene, mu prav iz srca privoščim."

Napačno. — "Mladega moža, ki vas je sinoči tako dobro kratkočasil, sem povabil na današnjo večerjo," rekel je oče svojim hčeram. "Rekel sem mu tudi, da lahko pride v svoji delavni obleki."

"Za božjo voljo, papa, on je vendar plavalni učitelj!"

* * *

Dobro povedal. — Razkošni francoski kralj Ludovik XIV. ni na lovu nikdar nosil "mufa", (kakor je bil tedaj običaj), tudi v največjem mrazu ne. Nekdaj ga srečata ob takem mrazu dva kmeta in eden se je čudil, da se vladar boljše ne zavaruje proti mrazu. Drugi pa pravi: "Nikar se ne čudi, saj ima kralj svoje roke vedno v naših žepih."

In the realm of books.

p. 28, 60, 92-93, 125-126, 158-159, 190, 269, 302, 334-335, 363	
The "why" of greatness	p. 56-58
Slovene literature	p. 88-90, 121, 153-154, 186-187
A unique law-suit	p. 124-125, 158, 189-190, 220-221
Podatki iz mojega življenja	p. 157
Our great Catholic All-Slovenian Convention	p. 215
Official Program	p. 215-217
Katoliški shod za našo mladino	p. 217-218
The Assumption	p. 263

Echoes from the All-Slovenian Catholic Congress	p. 263-266
Bo li kdo molil zame?	p. 268-269
Rabboni	p. 301
The seraphic Saint	p. 301-302
The bleak days of November	p. 332
Fantom in dekletom za praznik Brezmadežne	str. 359
The Christmas Spirit	str. 360
Mamici (pesem)	str. 361
The true Artist Musician	str. 362

Dobil je. — Ko je domišljav mladenič prenehal igrati na glasovir, vpraša svojo izvoljenko: "Kaj bi ti storila, ako bi znala tako igrati kakor jaz?"

"Naročila bi si učitelja!" odgovori ona hladno.

* * *

Nepotrebno. — Oče sinu: "Ako bi se ti hotel boljše učiti, bi vsled svojih lepih zmožnosti lahko postal še slaven mož."

Sin: "O, čemu neki? Saj imamo v mestu že dovolj spomenikov."

* * *

Premajhno premoženje. — "Ali imate kaj premoženja?"

"Moj razum je vse moje premoženje!"

"Tega vam ni treba naznaniti, tako majhno premoženje je davka prosto."

Kakšna bi morala biti žena. — Kanta so nekda vprašali, kakšna bi po njegovem mnenju morala biti žena. "Dobra žena," odgovori on, "bi morala biti kakor stolpna ura, t. j. v vsem do minute natančna; pa zopet ne kakor stolpna ura, da bi vse družinske skrivnosti javnosti izklepetala. Morala bi biti kakor polž, namreč vedno v domačem krogu in zopet ne kakor polž, da bi vse svoje premoženje na sebi nosila."

* * *

Svet. — Zdravnik: "Ali ste že koga vprašali za svet?"

Kmet: Seveda."

Zdravnik: "Koga pa?"

Kmet: "Lekarnarja."

Zdravnik: "Kakšno neumnost vam je pa ta nasvetoval?"

Kmet: "Poslal me je k vam."

* * *

Uboga žival. — "S kom se je na ponoči vaša žena tako kregala?"

"O, nič posebnega — ozmerjala je psa."

"Uboga žival! Kaj ne sme nikamor? Slišal sem, ko mu je zagrozila, da mu bo vzela ključ od hišnih vrat!"

* * *

DROBNE VESTI.

V Milvale, Pa. je umrla dne 21. novembra č. šolska sestra Celina. — V nedeljo, dne 1. decembra se prične na clevelandski postaji WJAY med drugo in tretjo uro popoldne slovenski radio program in se bo isti čas vršil nato vsako nedeljo.

Slovenska Ženska Zveza

Ustanovljena 19. dec. 1926. Inkorporirana 14. dec. 1927.

Glavni izvrševalni odbor:

Predsednica: MRS. MARIE PRISLAND,
1034 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.

Tajnica: MRS. JULIA GOTTLIEB,
1845 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Blagajničarka: MRS. MATILDA DULLER,
2241 So. Lincoln Street, Chicago, Ill.

Slovenska Ženska Zveza je edina slovenska ženska organizacija v Ameriki. Pod njeno okrilje bi morala spadati vsaka zavedna katoliška Slovenka v Ameriki. Članarina je samo 25c mesečno.

\$10.00 NAGRADE

novu ustanovljenim podružnicam. To pa velja samo do preklica. Naselbine, ki še nimajo podružnice Slovenske Ženske Zveze, ustanovite jo takoj. Za pojasnila pišite glavni tajnici.

"ZARJA"

je edini slovenski ženski list v Ameriki. Izhaja v obliki Magazina in stane za nečlanice \$2.00 letno. Naročnina za članice je že uračunjena pri članarini. Ako še nimate tega lista v Vaši hiši, pošljite naročnino še danes na naslov: "ZARJA", 1845 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

JAVNE ZAHVALE

Moram Vam priznati, da je Vaša **Alpen Tinktura** v resnici najbolj uspešna. Odkar ji rabim, so mi prenehali lasje izpadati. Sedaj mi rastejo zopet lepi in gosti.—S. Markotich, 129 Lingar Rd., Sidney, N. S., Can.

Vašo **Bruslin Tinkuro** zoper sive lase sem rabila z najboljšim uspehom, za kar vam ostanem vedno hvaležna.—Frances Polish, Chicago, Ill.

Od Vaše **Broslin Tinkture** zoper sive lase so mi postali lasje popolnoma taki, kakor sem jih imel v mladosti. Zato Vam ostajam hvaležen.—Simon Zubar, P. O. Box 310, Kirkland Lake, Ont., Canada.

Moram pripoznati, da je Vaš **Fluid** zoper revmatizem v resnici najboljši na svetu. Moj prijatelj je ležal tri mesece v postelji. Ko je pa rabil Vaš **Fluid**, je v osmih dneh popolnoma ozdravel. Blagovolite tudi meni poslati eno steklenico Vašega hvalevrednega **Fluida**. Najlepše se Vam že vnaprej zahvaljujem.—Joseph Jenich, 283 Drouillard Rd., Ford City, Ont., Canada.

Pripoznavam, da je Vaša **Elsa žauba** zoper rane in srbečo kožo najboljšo zdravilo. Ostajam Vam vedno hvaležen.—D. Brankovan, P. O. Box 48, Ambler, Pa.

Že več let je minulo, odkar sem rabil Vaše zdravilo zoper kurje oči in bradavice, katere sem v par dneh popolnoma odpravil, za kar sem Vam prav hvaležen. Blagovolite mi poslati cenik, da naročim še druga zdravila.—John Grabjan, 3307 St., St. Louis, Mo.

Imam na tisoče zahvalnih pisem tudi od drugih zdravil. Vsakemu dam \$5.00, ki bi rabil moja zdravila brez uspeha.

Pišite takoj po cenik. Pošljem Vam ga zastonj.
JAKOB WAHCIC, 1436 E. 95th ST., CLEVELAND, O.

Ako hočeš dobro samemu sebi in svojemu dragemu ranjkemu

ne odlašaj več, temveč pošlji čim prej svoj prispevek za Apostolat sv. Frančiška: 50c za eno leto, ali \$10.00 enkrat za vselej. Posluži se v ta namen priloženega kupona ter ga izpolni

se želim vpisati v Apostolat sv. Frančiška. Če vpišeš ranjkega, napravi zraven mena križec.

Plačam za vselej

Plačam letno

Ime darovavca.

Frank Grdina

Anton Grdina

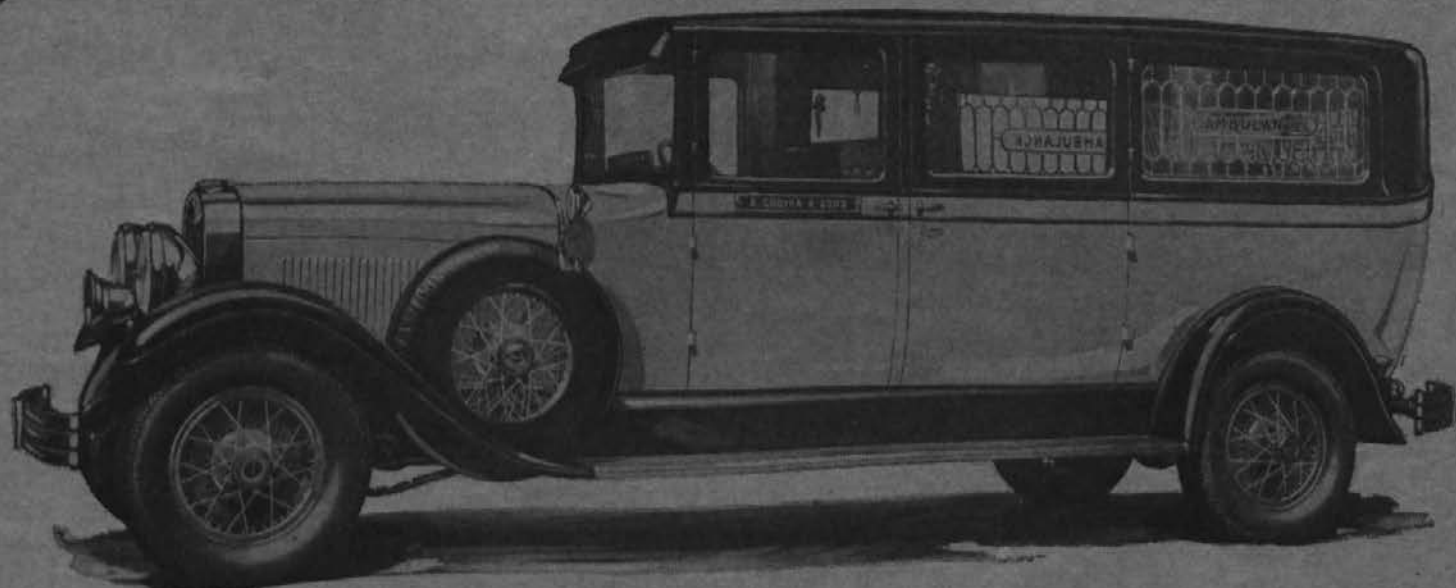

Anthony Grdina, ml.

Pogrebni zavod in trgovina s pohištvom

Naša trgovina obstoji že nad dvajset let. V tem času smo storili vse, kar je bilo v naših močeh, da smo zadovoljili naše odjemalce. Vedno smo pazili na to, da je vsak odjemalec dobil najboljše blago za svoj denar in da je bil vsak točno in pošteno postrežen. Vse naše blago je najboljše, pa primeroma po nizki ceni.

Napredovali smo samo radi tega, ker smo odjemalce vedno zadovoljili in ker je naša zaloga blaga moderna, postrežba pa kolikor mogoče točna.

Podjetje, ki vam zanesljivo postreže.

A. GRDINA & SONS

6019 ST. CLAIR AVENUE

CLEVELAND, OHIO.

OBOJE POTREBUJEŠ:

SONCE IN TRINERJEVO VINO

Hamilton, Ohio., Dev. 28, 1926. — Neizrečeno sem bila slaba. Komaj 105. f. sem tehtala. Danes pa sem zdrava ko riba, tek se mi vrača in teža. Kdor me bo prašal, kaj me je ozdravelo, vsakemu bom priznala:

Triner's Bitter Wine

vam očisti črevesje, je ohrani čiste in v redu. Je najboljšo zdravilo proti slabemu teku, zaprtju, glavobolu, nervoznosti in vsem drugim notranjim nerednostim.

STEKLENICA ZA POSKUŠNJO.

Joseph Triner Co.

1333-45 SO. ASHLAND AVENUE
CHICAGO, ILL.

FRANK GABRIEL

Telephone: Commadore 0693.

12230 SOUTH GREEN STREET, CHICAGO, ILL.

Se priporoča Slovencem s svojo veliko zalogo zlatine in srebrnine.

V zalogi imam tudi krasna darila za graduante in za novoporočence.

Zaloga slovenskih in angleških molitvenikov in rožnih vencev.

Zaloga ročnih Viktorol ter slovenskih Victor in Columbia plošč.

Zastopnik lista "Ave Maria" in "Amer. Slovenca".

JOSEPH PERKO

2101 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI.

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

Phone Canal 7172-3

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRANK GRILL

1727-31 West 21st Street

Chicago, Ill.

Veliko število potnikov,

ki je to leto z našo pomočjo potovalo v Evropo, priča o naši točni in vestni postrežbi.

Že sedaj sprejemamo tudi naznani la o nameravanom božičnem izletu v staro domovino. Pri nas dobite vozne listke vseh parobrodskih družb.

Izvršujemo afdavite, prošnje za deklaracijo o zakonitem prihodu semkaj, prošnje za potne liste in prošnje, da se smete vrniti v Ameriko. Izvršujemo tudi druga potrdila in listine.

Prepričajte se, kako uspešno je, pošiljati denar potom našega posredovanja!

Razen v našo domovino pošiljamo denar tudi v vse ostale dele civiliziranega sveta in sicer po pošti ali telegrafično, v dotični valuti ali v dolarjih. Naša postrežba je kolikor mogoče hitra, cene pa so nizke.

Kaspar American State Bank

1900 Blue Island Ave.
Chicago, Ill

Poštna hranilnica

KRALJEVINE

JUGOSLAVIJE

sprejema hranilne vloge

s 6% obresti

ZA VLOGE JAMČI DRŽAVA.

Denar se pošilja s poštno nakaznico ("money order"). Ravno tako se more po pošti poslati denar tudi svoji rodbini v stari kraj. Dolarji se zamenjajo po uradnem borznem tečaju brez kakoršnegakoli odbitka.

Zahtevajte brezplačna navodila.

POŠTNA HRANILNICA

Beograd, Europa